

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiiu.

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

Apare în fiecare Duminecă

La Rosale.

Azi creștinii s'arbează una dintre cele mai mari și mai frumoase praznice ale creștinătății: întru amintirea pogorîrii Duhului sfânt asupra Apostolilor.

La zece zile după înălțarea lui Isus Christos la cer, Apostolii erau toți la un loc și într-o gândire. Când eată deodată s'a auzit, ca o suflare puternică de vânt și s'a umplut casa unde se aflau Apostolii și limbi ca de foc se arătară la fiecare din ei. Era pogorîrea Duhului sfânt la Apostoli, cari toți se umplură de el și începură a vorbi în deosebite limbi. Mințile li-se luminară și Apostolii, întăriți în credință, plecară și propovăduiră tuturor popoarelor, în limba lor, mărețele învățături ale religiunii creștine.

Eată frumseța și măreția s'erbătoarei de azi. Ea ne arată, ce mare însemnătate are credința nestrămutată și lucrarea stăruitoare, răzimată pe credință.

Apostolii nestrămuțați au fost în credință, neclintiți au crezut în adevărul și tăria învățăturilor lui Christos și astfel s'a făcut pogorîrea Duhului sfânt asupra lor, ca o binecuvântare cerească. Apoi răzimați pe această credință ei au propovăduit cu mare și neînfrântă stăruință adevărul dumnezeesc, care, pe lângă toate prigonirile crâncene, biruitor a eșit.

Din aceste fapte întemplate, frumoasă pildă putem să luăm și în ceea-ce privește soarta mult cercatului nostru neam românesc. Credința nestrămutată trebuie să avem în trăinicia lui și acea-

stă credință ne-o întărește trecutul. Din istorie știm, că neamul românesc a trecut prin vremuri foarte grele și aceste nu l-au putut nimici, ear' acum se ridică tot mai mult și cu vrednicie între celelalte neamuri ale lumii.

Rar popor, care să fi suferit atâtea prigoane și să fi fost apăsător, ca poporul nostru și la rar popor, s'au poate la nici unul, nu s'au făcut din partea străinilor atâtea încercări pentru a-i răpi legea, limba și a-l nimici ca popor. Dar' toate aceste încercări n'au isbit; le-a răbit puterea Românului.

Intemeiați pe credința despre trăinicia neamului nostru și despre puterea de viață a lui, trebuie să dezvoltăm o muncă stăruitoare pentru a-l face să înainteze, să deie înainte pe toate terenurile. Aceasta atât spre binele nostru, cât și spre binele copiilor și celorlalți urmași ai noștri. Fiecare din noi trebuie să lucrăm în cercul nostru, și să îndemnăm și pe alții să facă așa, îngrijind și spriginind tot ce românesc este.

Așadar' credința în puterile neamului nostru și lucrarea stăruitoare pentru binele lui: eată ce trebuie să avem și la ce trebuie să învârtăm și pe copiii noștri. Apoi pe lângă aceste mai e lipsă, că în lucrarea și lupta pentru binele și înaintarea neamului, toți de o gândire să fim stăpâniți, cum au fost Apostolii de un gând și de o simțire.

Aceste sunt datorințele noastre ca Români și ca creștini, pentru cari tragem învățături în sfânta zi a Rosalelor. Dacă le vom împlini cu scumpătate binecuvântarea cerească nu va lipsi și de rele vom fi feriți.

Femeile polone — pentru limba națională.

Femeile polone din Posen au ținut o mare adunare, cu scopul de a protesta contra germanisării forțate a Polonilor. La adunare au luat parte mai multe mii de femei, fără deosebire de rang și din toate părțile provinciei. Femeile din clasa aristocrată au dat mâna cu țeranele, având toate același sentiment: apărarea naționalității polone periclitată; toate purtau frumosul costum național polon.

Între vorbitoare s'a distins cu deosebire o țerană bătrână. Între altele ea a zis, că atunci când limbei polone i-se dăduse în școale locul cuvenit, băieții învățau și limba germană. Acum fiindcă băieții sunt forțați a învăța în o limbă, pe care nu o înțeleg, nu învață nici nemțește, nici polonește. Aceasta e cauza, că Polonia din Germania dau îndărăpt în cultură.

Adunarea a decis unanim și cu mare însufletire să înainteze dietei Prusiei următorul proiect de conclud:

Instrucția în religie să se facă în limba polonă și nu ca acum nemțește.

Naționalitatea băieților să o determineze părinții, ear' nu învățătorii.

Să se introducă propunerea facultativă a limbei polone în toate școlile populare și în școlile superioare de fete.

Să se casseze ordinul de opreliște pentru instrucția gratuită a limbei polone.

Eată niște femei brave!

FOITA.

Cântarea Sf. Rosalii

de
Aron Boca Velchereanul.

Se cântă când se botează poporul în ziua de Rosalii.

Astăzi frați avem s'erbare,
Sfânta ziă de Rosale,
Deci noi toți cu pietate,
Din căsi mici, ori din palate

Avem sfânta datorință
Pentru-a noastră mântuință,
Ca să s'erbăm fiecare
Azi petrecând în rugare.

Sfânta scriptură ne spune
O prea mărită minune,
După-cum în ea cetim
Că azi în Ierusalim

Tatăl cerese a minat,
Pe sfântul spirit înalt,
Și la Apostoli le-a dat
Darul sfânt de predicat.

De Dumnezeu în treime
La lumeasca omenime,
Ca ea părtaşă să fie
La vieța de vecie.

Așa frați azi să s'erbăm,
Cu cântări să lăudăm
Pe Domnul, sfântă treimea
Ce a făcut omenimea

Și lumea, și-al ei cuprins
Numai să se facă-a zis,
Și totul s'a împlinit
Chiar precum a poruncit,

Bunule creștin! admiră,
Vezi toate cum se gătiră
Numai chiar la un cuvânt
Tot ce vezi, cer și pământ.

Deci noi frați azi să s'erbăm
Și în psalmi să lăudăm,
Cântând: Puternice sfinte,
Spirite prea bun părinte,

Care totdeauna-ai fost
Bun spriginitorul nost,
Din veci Tu ești și vei fi,
Și în veci Tu vei domni.

Spirit Dumnezeu înalt,
Doamne care-ai arătat
Lucruri mari peste putință
La omeneasca ființă,

Că din oameni ne-nvățați
Făcuși profeti minunați,
De-au spus cele viitoare
Oamenilor de sub soare.

Făcuși martiri ce-au răbdat
În moduri de admirat,
Trude, chinuri și nevoe,
Dându-și vieța de voe,

✠ Dionisiu Vajda.

Săptămâna aceasta, Marți, redacția foilor noastre naționale a primit trista știre despre încetarea din viață a unui însemnat fruntaș al nostru, *Dionisiu Vajda*, care a răposat Luni, în *Olpret*. Numai cu câteva zile înainte 'i-a murit un frate, pe care 'l-a urmat în curând în mormânt.

Răposatul *Dionisiu Vajda* a fost om de inimă și bun naționalist, așa că n'a fost cauză românească, care să nu o spriginească cu fapta, cu sfatul și cu încurajarea. El este unul dintre întemeietorii societății pe acțiuni *Tipografia*, care scoate în tipar foile *Tribuna* și *Foia Poporului* și membru în direcțiunea acestei însoțiri naționale.

Știrea despre moartea vrednicului nostru fruntaș a produs dureroasă impresie în tot Sibiul, și credem că și pe alte locuri, pretutindenea, unde se află Români de inimă.

Îndeosebi venerabilul domn *Dr. Ioan Rațiu*, presidentul și șeful nostru, a rămas foarte atins de știrea neașteptată.

Pe casele *Tipografiei* noastre s'a pus din momentul primirii acestei știri dureroase steagul negru, în semn de jale pentru pierderea zelosului membru din direcțiunea institutului nostru.

O frumoasă cunună a fost espedată din Sibiul, pentru a fi depusă pe sicriul răposatului. Cunună are inscripția următoare:

Neuitatului soț de luptă, Dionisiu Vajda.

Pentru comitet:
Dr. Ioan Rațiu.

Ear' la adresa întristatei familii s'au trimis următoarele telegrame de condolență:

Sincere condolențe pentru pierderea bunului părinte și zelosului soț de luptă.

Dr. Rațiu.

Deplângem neașteptata moarte a valorosului nostru fruntaș.

„Tribuna“ și „Foia Poporului“.

Familia răposatului a edat următorul anunț funebru:

Subscrișii cu inima frântă de durere, dau știre numeroaselor rudeni,

Pentru Dumnezeu credință,
Pentru-a noastră mântuire,
Și pentru viața care
Nici-odată capăt n'are.

Din vămași și din pescari
Făcuși evangeliști mari,
Apostoli și ucenici
Creștini buni, și mari pustnici.

Făcuși predicatori mari
Și credinții stilpi prea tari,
Mucenice cu renume
Razimi mari credinții-'n lume.

Pentru toate-ți mulțumim
Spirit sfânt și te mărim
Ca pe un Dumnezeu mare
Și părinte prea bun tare,

Dă-ne dar' înțelepciune
Ca să ne putem opune,
La greșeli și la păcate
Și la cursele-ăzestate.

amicilor și cunoscuților, că preaiubitul și adoratul lor tată respective unchiu

DIONISIU VAJDA-VOEVOD de GÂRBOU,

mare proprietar, virilist al comitatului Solnoc-Dobâca, membru în comitetul național, membru pe viață al Asociațiunii pentru literatură și cultura poporului român, președinte al direcțiunii institutului de credit și economii „Somesana“, etc.,

după lungi și grele suferințe, ieri la 6 ore d. a., în etate de 61 ani, 'și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului.

Astrucarea osămintelor scumpului defunct s'a săvârșit Joi, în 7 l. c., la 12 ore, în *Olpret*, cu ceremonialul ritului greco-catolic.

Fie-ți fărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Olpret (Alparét), la 5 Iunie n. 1900.

Dr. Alexandru Vajda-Voevod și Dr. Ioan Vajda-Voevod, ca fii; Viorica Vajda-Voevod, ca nepoată și soțul ei Dr. Teodor Mihali, avocat.

Prigonirea studenților. Din Cluj ni-se scrie, că dl *Ioan Scurtu*, student în drept și absolvent în filosofie, s'a însinuat zilele trecute la decanul facultății de litere pentru a face doctoratul, dar' a fost refuzat, pe motivul cercetării în chestia *Iancu*. Dl *Ioan Scurtu* s'a adresat apoi rectorului, spunându-i acestuia, că trebuie să fie admis la doctorat, de oare-ce o cercetare fără rost n'are a face cu drepturile sale de mai înainte, nici chiar în cazul eliminării. Dar' rectorul 'i-a răspuns cu cel mai revoltător cinism, că *»se va îngriji ministrul și de asta«*. Într'acestea ministrul întârzie cu sentența, deși a fost urgentat. În schimb însă cere informațiuni dela procuratură, că procesul în cauza lui *Iancu* cum stă?

Alegerile dela Viena s'au terminat cu splendida învingere a antisemiților. Din 154 consilieri comunali, antisemiții au 132, ear' restul îl formează opoziția de diferite nuanțe. Până aci antisemiții aveau 96 de voturi în consiliul comunal al Vienei.

Metropolitul Mețianu la Seliște.

Ca un bun și iubitor părinte, care grijește de hrana sufletească a fiilor sei, Metropolitul Mețianu 'și-a propus să facă o serie de vizitații canonice prin comunele ce se țin de archidieceasă.

Prima vizitație a făcut-o Duminecă, la sărbătoarea Sf. Constantin și Elena în frunțașă comună *Seliște* — de lângă Sibiul.

I. P. S. Sa Metropolitul însoțit de mai mulți dignitari bisericești în drumul spre *Seliște* a trecut prin mai multe comune, întâmpinat fiind pretutindenea cu cea mai mare căldură și entusiasm.

Primirea în Cristian.

Ajuns la Cristian Esc. Sa a fost primit și bineventat afară de comunitatea bisericească gr.-or. încă și de comunitatea bisericească evanghelică (săsească), prin dl preot *Dr. I. Connert*, care în fruntea poporului sas din loc a așteptat pe Escelența Sa în drumul țerei lângă biserica evanghelică. Credincioșii comunei bisericești gr.-or. 'l-au așteptat și bineventat lângă școala lor, însoțind apoi înalta suită cu un banderiu compus din vre-o 40—50 călăreți.

La „hula Săcelului“.

Un banderiu numeros compus din peste 200 de călăreți din *Seliște* și jur, sub conducerea dlui cand. de profesor *Iacob Steflea*, a eșit în calea înaltului dignitar spre întâmpinare până la *hula Săcelului*. Conducătorul acestui imponent banderiu dl *I. Steflea* a bineventat pe Escelența Sa talmăcind bucuria ce a cuprins obștea întreagă și în deosebi pe *tineret*, căruia dat 'i-a fost să întâmpine prima-oară pe I. P. S. Sa.

Întreite și puternice strigări de *»trăească«* eșite din piepturile tinerilor călăreți acoperi acest frumos cuvânt de bineventare.

Metropolitul răspunde emoționat prin calde și părintești cuvinte. După aceasta imponentul banderiu se pune în mișcare încunjurând întreagă suita.

Primirea la Săcel.

În drumul dela Sibiul spre *Seliște*, *Săcelul* este prima comună atât din tractul protopopesc, cât și din cercul administrativ al *Seliștei*. Poporul din această comună a ridicat o frumoasă poartă de triumf făcută din verdeață cu inscripția *»Bine ești cuvântat cel-ce vii întru numele D-lui«*.

La această poartă dl adm. protopopesc *Petru Juga sen.* încunjurat de preoțime și fruntași mireni din tract a întâmpinat pe Escelența Sa cu un salut de bucurie și cu asigurări de credință cătră biserica al cărei conducător înalt este.

Asemenea și dl primpretor *Petru Drăgits* ca șef al cercului administrativ.

E. Sa mulțumește prin cuvinte alese poporului adunat pentru primirea ce 'i-se face, mulțumește special dlui primpretor *Drăgits*, laudându-i activitatea sa bogată ce o desvoaltă pe terenul bisericesc-școlar.

După această vorbire acoperită de întreite strigăte de *»trăească«*, imponentul conduct compus din banderiu și din o mulțime de trăsuri pleacă spre *Seliște*.

La Seliște.

Bravii *Selișteni* au luat toate măsurile ca primirea să fie cât se poate de strălucită. Când clopotele au început să sune, piața cea mare era tescuită de public. Școlarii formau spalier. Pompierii susțineau ordinea. După-ce I. P. S. Sa Metropolitul a trecut prin frumoasa poartă de triumf, ridicată în dreapta *»podului celui mare«* — presidentul comitetului parohial domnul *Dr. Nic. Comșa* 'l-a bineventat în numele comunei bisericești cu următoarele cuvinte:

»I. P. S. dle Archiep. și Metrop.!

»Conștii de aleasa onoare ce poporului acestei comune se face prin înalta vizită a Înalt Prea Sfinției Voastre și pătrunși de deosebita ei însemnătate, un noian de vii speranțe ne încălzesc inimile, ne oțolesc puterile de muncă și ne augmentează vecinicul dor de a progresa ca buni Români și buni creștini.

»Iubirea părintească ce cu atâta abundență ore vărsați celor-ce în mâinile I. P. S. Voastre 'și-au pus cărmuirea, află puternic răsădit în nemărginita iubire fiiască încadrată și cimentată în inimile lor pentru capul bisericești noastre ortodoxe naționale.

»Acestei iubiri dăm expresie, când vă aducem omaj de venerațiune și grațitudine, când vă urăm cu sufletul curat: »Întru mulți ani stăpâne!«

Mulțimea publicului a erupt în nesfârșite strigări de *»trăească«*.

Escelența Sa răspunde emoționat, văzând grandioasa primire ce 'i-se face. Zice, că a urmat esemplul antecesorilor sei, când 'și-a ales orașul *Seliște* de în-

ceputul visitațiilor canonice, de oare-ce este și dînsul deplin convins, că Selișteea este fala archidiecesei.

»Nu am venit aici spre a-mi pe-
trece, — zice E. Sa, — ci am venit ca să
vă cercetez pe voi, fiilor mei, și ca im-
preună cu voi să ne rugăm Tatălui ce-
resc ca să reverse asupra voastră toată
darea cea cerească și tot binele seu, ca
mai ușor să putem servi bisericeii, na-
țiunii și patriei noastre.

Însuflețirea publicului era de ne-
descriș și strigătele puternice de »tră-
escă« păreau a nu mai înceta.

I. P. S. Sa încunjurat de un pu-
ternic conduct, format de public și elevi,
înaintează până la cuartir — în casele
preotului Alexandru Borcea.

Serviciul divin.

La orele 9. a. m. P. C. Sa dl vicar
însoțit de 9 preoți și 3 diaconi îmbră-
cați în ornate bisericesti conduce pe Es-
celența Sa în biserica mare.

Spațioasa biserică era îndesuită de
public. Serviciul divin a fost înălțător.
Răspunsurile liturgice le-a dat cu acu-
rateță »Reuniunea română de cântări«
sub conducerea dirigentului Iuliu Crișan.

Clericul absolut dl Iacob Steflea
a fost sfințit de cetet și dl N. Popoviciu
de diacon.

Procesiunea în curtea școlii.

Ajuns la locuința I. P. S. Sa a pri-
mit diferitele deputații compuse din de-
legații primăriilor din cercul Selișteii și
din delegații Reuniunilor din loc sub
conducerea dlui prim-prețor Drăgits,
apoi judele comunal; preoții și mirenii
din tractul Mercurei sub conducerea dlui
protopop I. Droc, apoi preoții din în-
treg tractul Selișteii și în fine comitetul
parochial în frunte cu presidentul Dr.
Comșa.

La orele 11^{1/2}, conform programului
se face procesiunea religioasă în curtea
școlii, care își sërba hramul seu. La
întreaga în curtea școlii era ridicată
o nouă poartă de triumf, ear' la mijlocul
edificiului școlar era ridicat cu mult
gust estetic un altar, care avea deasupra
inscripția: »În acest semn vei învinge«.
Frontul întreg al marelui edificiu școlar
era înfrumșecat cu verdeață și cununi.

Curtea școlii a fost îndată înde-
sunită de public. Fără pic de esagerare,
numărul publicului aici sigur a ajuns la
zece mii.

Se face sfîntirea apei, după care
Escelența Sa stropește pe rînd toate
salele de învățămînt.

După aceasta Escelența Sa a ro-
stit o cuvîntare frumoasă și instructivă.
Această vorbire a impresionat adînc pe
toți cei prezenți.

Ea a fost plină de cele mai înțe-
lepte povești și învățături pentru înain-
tarea în cultură, bunăstare și în toate
cele bune și frumoase. De mai multe
ori a accentuat că »cu mîngăiere su-
fletească poate declara după cele au-
zite și după cele văzute că fiii acestei
comune sînt cei mai vrednici și di-
stînși fii ai bisericeii și neamului no-
stru«, de oare-ce sînt pe calea bunei
înaintări și după-cum s'a putut con-
vinge țin cu tîrie la biserică și institu-
țiunile ei. Pune la inimă fiecîruia că și
de aici înainte ori-și-ce cheltuială ce ar
cere aceste instituțiuni, biserica și școala,
să se dea cu dragă inimă, fiind ele am-
bele isvor de binecuvîntare.

La un loc potrivit, conform obiceiului
de aici E. Sa a cetit numele tuturor do-
natorilor acestei școlii, vii și morți.
Lista lor e lungă și suma tuturor ace-
stor donațiuni e respectabilă.

Cuvîntarea a fost așa zicînd sor-
bită de publicul mare.

A urmat apoi stropirea publicului
cu apă din partea Esc. Sale, care a du-
rat aproape două ore. Cu acest prilej s'a
dovedit din nou, că Escelența Sa, deși
în etate înaintată, dar' e încă tare în
voință, cu inimă tinere, cu însuflețirea
și văpaia unui june.

După acestea, fiind învitat de o
mulțime de credincioși a eșit la o mul-
țime de morminte, cetind rugăciuni de
deslegare.

Erau orele 3 p. m. când fu condus
dela biserică la locuința.

Banchetul.

Era deja orele 4 p. m. când Esc. Sa
dimpună cu înalta suită a intrat în
»sala festivă« unde era aranjată masa
pentru banchet.

Banchetul a fost aranjat pentru 120
de persoane. Locurile tuturor au fost
deja cu zile ocupate.

Mîncările gustoase pregătite în bu-
cătăria hotelierului român Const. Borcea
au fost servite la masă de cîtră 12 fe-
țițe fruntașe, drăguțe și frumoase. Mân-
cările bune, gustoase și în deajuns, ser-
viciul escelent a contribuit ca sub în-
treg discursul mesei să domineze o bună
dispoziție.

La masă a început șirul toastelor
cu acela ținut de I. P. S. Sa pentru Mo-
narch. A vorbit apoi dl Dr. Comșa pen-
tru Metropolitul, P. C. S. archimandritul
Pușcariu pentru Selișteni, dl P. Drăgits
pentru Metropolitul; adm. prot. P. Iuga
pentru suita I. P. S. Sale, dl Dr. Le-
ményi pentru preoțimea și învățătoria
din tractul Selișteii.

Abia cîtră 6 cîasuri s'a sfîrșit ban-
chetul.

Visitele Esc. Sale.

Indată după banchet Esc. Sa în-
soțit de P. C. Sa dl vicar și de dl asesor
Nicolau Ivan a făcut visite pe la unii
onorații de aici, precum dlui prim-
prețor P. Drăgits, dlui jude cercual, dlui
primar Iordachie P. Roșca, dlui Dr.
Nicolau Comșa și dlui notar Nicolau
Hențiu.

Plecarea.

La orele 7^{1/2}, Esc. Sa pleacă dim-
preună cu suita înapoi la Sibiiu. Pe în-
treg drumul din comună erau așezate
pălcuri-pălcuri de popor cari însoțesc
pe Escelența Sa cu furtunoase ovațiuni.

Concert.

Cu aceasta programul zilei încă nu
era sfîrșit. Tinera »Reuniune de cân-
tări« spre a ridica și mai mult splen-
doarea zilei, a dat seara un concert cu
un bogat și variat program.

Cîntările au fost toate cu precisiune
esecutate, și puterile de cari dispune
Reuniunea de present sînt de natură
de a-i asigura din ce în ce tot mai
multe și mai mari succese. Aceasta cu
atît mai sigur, fiindcă are de președinte
pe dl Nicolau Roman, carele pe lângă
că e sufletul basului, își dă toate silin-
țele a închege această Reuniune și a o
ridica în șirul primelor Reuniuni de
soiul acesta, ear' de dirigent pe dl Iuliu
Crișan, care deasemenea nu cruță nimic
pentru ajungerea acestui scop.

Ca noutate a fost, că în program au
fost cuprinse și părți de solo.

D-șoara Maria Bucisan, a esecu-
tat cu multă dibăcie punctul II. »Mu-
gur mugurel« și »Miezul nopții«, ambele
compoziții de artistul nostru G. Dima.
Vocea dulce de sopran, a fermecat deja
cu primele tonuri numerosul public. A
și fost viu aplaudată. D-șoara L. Cale-
tariu, care a acompaniat pe d-șoara so-

liștă pe pian deasemenea a fost împăr-
tășită de aplause.

Foarte mult a plăcut publicului ul-
timul punct din program, »Răsunetul Ar-
dealului« de I. Vidu. În această piesă
obvin și părți cu solo mezzosopran,
cari le-a esecutat la perfecție d-șoara
Mariuța Criștiu.

La stăruința publicului această piesă
a trebuit să fie încă de două-ori re-
petată.

După concert a urmat o mică paușă
și apoi joc.

Astfel s'a sfîrșit ziua de 21 Maiu,
care va rămîne pururea în amintirea
Seliștenilor.

Esamene la sate.

În Chernecea.

»Ți-se înalță inima, când vezi, cum
învătătorii noștri își împlinesc datorița
lor nu numai pentru-ca să satisfacă re-
cerințelor legilor, și nu numai pentru-ca
să treacă anul școlastic, și pentru-ca să
se vadă mîntuiți de școală, ci ei își fac
adeverată datorița de deșteptători și
luminători ai poporului, se silesc a sădi
în mlădițele tinere ale noastre idei curate,
fi fac să se intereseze de tot ce e fru-
mos, nobil și măreț și spre folosul bi-
nelui public.

Esamenul la școala confesională
gr.-cat. din Chernecea, protopopiatul Va-
radiei, s'a ținut în 31 Maiu n. c., sub
presidiul mult onor. domn protopop Di-
mitriu Rusu, și ca comisar districtual
Andrieu Murășan.

Esamenul s'a început conform pro-
gramului cu »Împérate ceresc« cîntat
de toți elevii, apoi cei prezenți im-
preună cu președintele au fost salutați
din partea școlăriței Iuliana Môtter, din
despărțemîntul V., la ceea-ce a răspuns
domnul președinte, îndemnînd pe elevi
la diligență și bună purtare.

S'a început apoi esaminarea din
toate studiile, și anume s'a început cu
religiunea și apoi s'a continuat cu cele-
late obiecte de învățămînt, pentru elevii
din despărțemintele IV., V. și VI., ear'
începătorii din primele trei despărțe-
minte s'au esaminat din rugăciuni, din
cetit și din deprinderi de scris. La între-
bările puse de învățători și de președin-
tele esamenului, elevii au răspuns lau-
dabil.

S'au declamat posesiile: »Povestea
unei pășerice«, »Mănăstirea dela Ar-
geș«, »Movila lui Burcel« și »Visul lui
Petru Rareș«, de V. Alexandri, precum
și »Cănele soldatului«, de G. Alexan-
drescu prin trei elevi și două eleve. S'a
cîntat apoi în cor: »Sfânt-Sfânt« și poe-
siile »Sînt Țigancă«, »Primăvara a sosit«,
»Frunzuliță de stejar« și »Momente
dulei«.

Publicul, constătător din poporeni,
din întreaga primărie comunală și din
învătătorii gr.-or. Sava Molin și Iosif
Roșu, învățător pensionat, au fost toți
deplin îndestuliți cu progresul, ceea-ce
se văzu și din frumoasa vorbire rostită
de dl președinte, și de parochul local
Iosif Peteanu, care în terminii cei mai
măgulitori își esprimară recunoștința
vrednicului învățător Iosif Siegescu, (care
e vrednic de toată lauda. După aceea
au fost salutați oaspeții prin un elev

din clasa a VI-a, Ilie Bumba, pentru-că au luat parte la această sărbătoare școlară.

În fine dl președinte și dl paroch din al lor propriu împărțiră premii tuturor elevilor, în scopul de a încuraja și de a atrage băieții la școală.

Altul.

În Selsig (Sălagiu).

Esamenul de vară cu școlarii dela școala gr.-cat. din Selsig s'a ținut în 15 Maiu n. c., la care a presidat șeful tractului *Alexiu Varna*, protopop.

La 1 oră p. m. se adunară toți școlarii și școlărițele la școala împodobită cu ramuri de verdeață, în număr de 58, și nu mult după aceea sosiră și dl protopop — *cu parochul local dl Ioan Nistor*, director, ceilalți fruntași ai școlii și mai mulți poporeni. Între oaspeți am văzut și pe doamna preoteasă *Nistor*, d-șoarele *Bancoș* și dl *Ioan Dulf*, inv. pens. Învățătorul local dl *Teodor Ilie*, începî esaminarea din *catechism* și *biblie*, din care toți ascultătorii își puteau face o idee clară despre cele propuse, căci școlarii răspundeau tare și voioși exprimându-se în continuu în propozițiuni întregi. Și mai tare crescî atențiunea părinților vîzînd cum și copii de cei mai mici (școlari abia numai de un an), sînt în stare a răspunde atât de clar și corect.

După aceste a urmat esaminarea din *limba română*, unde învățătorul a provocat pe mai mulți școlari să cetească, cari aproape toți cetiau cât se poate de bine.

A urmat apoi esaminarea din *comput* (calculație) și celelalte studii, răspunzînd copiii bine.

În urmă mai mulți școlari dădură probă despre memoria lor cea deprinsă, declamând mai multe poezii frumoase și bine alese. Cu multă luare aminte a fost ascultat și dialogul despre pagubele și stricăciunile ce le cauzează beutura peste cumpăt a vinarsului.

Tot sub decursul esamenului s'au făcut de mai multe-ori probe și din cântări, ear' la orele 6 d. a. se încheiă esamenul, după care școlarii întonară o cântare religioasă, acompianți fiind de întreaga adunare și după rostirea unei rugăciuni, presidele esamenului vrednicul, și de toți prea cinstitul protopop *Alexiu Varna*, încheiînd esamenul feliicită atât pe directorul școlii, cât și pe învățător pentru frumoasa înaintare, neuitînd totodată a mulțumi și părinților cari și-au împlinit datoria de a-și trimite pruncia la școală etc.; ear' în sfîrșit întorcîndu-se către școlari le dede prea frumoase învățături părintești de bună purtare, zicîndu-le și câteva cuvinte de despărțire și binecuvîntîndu-i.

Esamenul din Selsig a fost un esamen, asemenea căruia se dee Dumnezeu cât de multe!

Ab.

Din Poteu.

Luni, în 28 Maiu n., s'a ținut esamenul cu elevii școlii gr.-cat. din Poteu condus de protopopul *Iosif Pop Leményi* și în prezența preoților *Vasile Kiss* (Poteu) și *Petru Doboși* (Someștelc), a învățătorilor *Ioan Moroșan* și *Stefan Bozsó* dela școala de stat din Poteu și

a unui frumos număr de poporeni. După esamen protopopul mulțumînd poporului pentru interesul față de școală dă sfaturi și îndemn, ca și în viitor să se îngrijească de școală, ear' învățătorului îi mulțumește pentru sporul dovedit cu elevii. Se observă, că înainte de învățătorul actual, *Paul Lupan*, toți copiii umblau la școala de stat, ear' acum nici un copil de Romîn nu e la școala aceea. Sigur învățătorul *Lupan* are mari merite la aceasta.

Arondarea protopopiatelor.

(Urmare și fine).

10. Hașeg dă protopresbiteratului nou înființînd Hunedoara, parochiile: Alun cu filiile *Bunila* și *Vadul-Dobrei*, Baia lui Craiu cu filiile *Cerna* și *Toplița*, Boz cu filia *Groși*, Ghelariu, Hașdeu cu filiile *Cernișoara*, *Florese* și *Goleș*, Hunedoara, *Nadastia-de-jos*, *Nadastia-de-sus* cu filia *Hașdat*, Ruda cu filiile *Plopi*, *Poenița-Voinei* și *Vălaru*, *Silvașul-de-sus*, *Teliuc* și *Zlasti*.

11. Hunedoara primește dela Deva parochiile: *Batiz*, *Cerbel* cu filiile *Arațieș* și *Ulmi*, *Cerșor*, *Găunoasa* cu filiile *Ciulpez* și *Cutini*, *Josani* cu filia *Pestișul-mic*, *Lelese* cu filia *Sohodol*, *Minieru* cu filia *Răcăștia*, *Nandru-Vale* cu filia *Nandru*, *Pestișul-mare* cu filia *Buituri*, *Săncraiu* cu filia *Călan*, *Socet* cu filiile *Poiana-Rechițelei* și *Runculmare*, apoi dela Hașeg parochiile: Alun cu filiile *Bunila* și *Vadul-Dobrei*, Baia lui Craiu cu filiile *Cerna* și *Toplița*, Boz cu filia *Groși*, Ghelariu, Hașdeu cu filiile *Cernișoara*, *Florese* și *Goleș*, Hunedoara, *Nadastia-de-jos*, *Nadastia-de-sus* cu filia *Hașdat*, Ruda cu filiile: *Plopi*, *Poenița-Voinei*, *Văлари*, *Silvașul-de-sus*, *Teliuc* și *Zlasti*.

12. Mediaș primește dela Sibiu parochiile: *Saldorf* cu filia *Moardeș*, *Stenea* și *Veseud*; dela Târnava parochiile *Blăjel* și *Păucea*, dela *Murș-Oșorheiu* filia *Zagor*, care se ia dela parochia *Șoimușul-român* și se dă parochiei *Hundorf*; dă însă protopresbiteratului Târnava parochiile: *Bachnea* cu filia *Bernade*, *Căpâlăna* cu filiile *Abuș*, *Idriffaia* și *Mica*, *Idiciu* și *Lepindea*.

13. *Murș-Oșorheiu* primește dela Târnava parochia *Cerghidul-mare*; dă însă protopresbiteratului Târnava parochiile: *Coroiu-Sănmărtin*, *Laslăul-român* cu filiile *Laslăul-săsesc* și *Orminiș*, *Șoimușul-român* cu filia *Seleșul-săsesc* și *Suplac*.

14. *Orăștia* primește dela *Geoagiu* parochiile: *Almașul-mare Brădet*, *Almașul-mare Joseni*, *Almașul-mare Suseni*, *Almașul-de-mijloc*, *Almașul-mic*, *Ardeu*, *Băcâia*, *Băcăinți*, *Balșa* cu filia *Galbina*, *Bobâlăna*, *Boiu*, *Bozeș*, *Bulbuc* cu filia *Curpeni*, *Ceru-Băcăinți*, *Cibu*, *Cigmău*, *Ferdeu*, *Folt*, *Geoagiu-de-jos Joseni*, *Geoagiu-de-sus Suseni*, *Glod*, *Homorod Joseni*, *Homorod Suseni*, *Mada*, *Mermezu-Văleni*, *Nădăstia*, *Poiana*, *Porcurea*, *Renghet*, *Steuini*, *Techereu*, *Valea-Epei*, *Valea-mare* și *Voia*; dă la *Alba-Iulia* parochiile, *Acmariu* și *Sărecseu*.

15. *Sebeș* dă la *Alba-Iulia* parochiile: *Berghin* cu filia *Colibi*, *Răcătău* și *Vurpăr*.

16. Sibiu primește dela *Avrig* parochiile: *Avrig*, *Colun*, *Glâmboaca*, *Porcești*, *Sebeșul-de-jos*, *Sebeșul-de-sus* și *Săcădate*; dă la *Agnita* parochia *Vurpăr* și la *Mediaș* parochiile: *Saldorf* cu filia *Moardeș*, *Stenea* și *Veseud*.

17. *Sighișoara* primește dela *Cohalm* parochia *Criș* cu filiile *Cloasterf* și *Meșendorf*; dă *Cohalmului* parochiile *Archita* cu filia *Beia*, *Bundorf*, *Mucundorf* și *Roadăș*.

18. Târnava primește dela *Mediaș* parochiile: *Bachnea* cu filia *Bernade*, *Căpâlăna* cu filiile *Abuș*, *Idriffaia* și *Mica*, *Idiciu* și *Lepindea*; dela *Murș-Oșorheiu* parochiile: *Coroiu-Sănmărtin*, *Laslăul-român* cu filiile *Laslăul-săsesc* și *Orminiș*, *Șoimușul-român* cu filia *Seleșul-săsesc* și *Suplac*; dă *Mediașului* parochiile *Blăjel* și *Păucea*; la protopresbiteratul *Murș-Oșorheiu*: *Cerghidul-mare*; ear' protopresbiteratului *Turda* parochiile: *Botez* și *Petrilaca-română*.

19. Treiscaune dă Brașovului parochiile: *Apața*, *Crisbav* cu filia *Nou* și *Orminiș*.

20. *Turda* primește dela Târnava parochiile: *Botez* și *Petrilaca-română*.

VI. Ca centre noue se decretează: pentru protopresbiteratul Treiscaunelor parochia *Vâlcele* (*Elöpatak*), ear' pentru protopresbiteratul *Ungurașului* parochia *Hida*.

VII. Conclusele referitoare la reducereă, înființarea din nou și arondarea unor protopresbiterate conform dispozițiunei cuprinse în concludul sinodal din 22 Aprilie (4 Maiu) 1892 nr. 112 pct. 2 cel mult în restimp de 45 zile dela încheierea sesiunei sinodale se va publica în organul de publicitate al archidiecesei, pentru-ca cei interesați să se poată folosi eventual de remediul de drept. Recursele în afacerea acestei arondări sînt a se înainta consistorului archidieceșan, care se autorisează a le aprecia și a le așterne congresului național-bisericesc spre competentă afacere.

VIII. Arondarea nouă, încât nu învoalvă desființarea vre-unui protopresbiterat, se va pune în lucrare imediat după aprobarea proiectului de arondare și prin congresul național-bisericesc.

Acest conclud, pe această cale, se aduce la cunoștința tuturor celor interesați cu acel adaus, ca eventualele reclame să se înainteze aici cel mult până în 15 Iulie a. c.

Reclamele intrate după acest termen nu se vor considera.

Sibiu, din ședința plenară a consistorului archidieceșan, ținută la 8 Maiu 1900.

Ioan Meșianu m. p.,

Archiepiscop.

Bosniaci.

— Vezi ilustrația. —

În numărul trecut am amintit, că mai mulți Bosniaci au sosit la Pesta, pentru a se plînge la Împăratul-Rege al nostru împotriva ocăruierei. Din acest prilej dăm azi în chip o grupă de fruntași bosniaci, în vestmintele lor răsăritene și cu armele în mîna.

Bosnia mai nainte se ținea de Turcia. După războiul româno-ruso-turcesc a fost trecută de către congresul din Berlin, la împărăția noastră. Locitorii ei sînt de neam Sârbi gr.-orientali și Turci mohamedani. Bosnia a înaintat mult în bunăstare, dar' cu toate aceste poporul nu este mulțumit cu ocăruierea, din pricină, că își teme naționalitatea și religia de catolici, pe cari se zice, că-i spriginește *Kállay*, ministrul Bosniei, și ocăruierea.

Eată o dovadă, că pe popoare nu le poți mulțumi numai cu bunuri materiale, ci și cu asigurarea religiei (credinței) și limbei moștenite din moși-strămoși, la cari țin cu sfințenie toate popoarele cum se cade

Bosniaci.

PARTEA ECONOMICĂ.

Lucrul câmpului.

Nici o clasă a societății omeneste, nu are lucrul împărțit așa nepotrivit, ca plugarul. Aproape o jumătate de an, cât ține iarna, plugarul nu are alt lucru, decât îngrijirea vitelor și a celor de lipsă pentru economia casnică. Indată ce se desprimăvărează, se începe și lucrul câmpului mai cu de-adinsul. La început în măsură mai mică, cu aratul și sâmbatul, după aceea în măsură tot mai mare, precum se înmulțesc și lucrurile de săpă, coasă, ogor, secere și celalalte.

Pe când meșteșugarul își poate săvârși lucrul seu în toată ziua, atât iarna, cât și vara, pe ploaie ca și pe timp frumos, pe atunci plugarul poate lucra la câmp și vara, numai pe timp frumos. De aci urmează de multe-ori întârzierea cu lucrul câmpului, cu deosebire atunci, când ploaia mai îndelungat, de aci urmează apoi și opintirea lui de a-și îndoi puterile, ca se săvârșească și aceea, ce pe timp urit nu a putut săvârși.

Lucrul câmpului, pe cele mai multe locuri este singurul izvor de câștig pentru plugar. Și, deși el nu-l prea prețuiește în bani, totuși când perde câte o zi așa de giaba, îl auzim zicând: »ziua asta nu aș fi dat-o pe mult«.

Și în adevăr așa și este! Pentru-că de câte-ori nu se întâmplă, ca lucrul ce ai săvârșit în ziua cutare să nu-l poți săvârși, îți rămâne mult timp neisprăvit, fiindcă te chiamă altele mai grabnice.

Am zis mai sus, că lucrul câmpului, pe cele mai multe locuri, este singurul izvor de câștig pentru plugari. Aceasta trebuie să o înțelegem așa, că ei numai cu ajutorul brațelor lor și cu puterea vitelor pot săvârși și câștige cele de lipsă pentru hrană și îmbrăcăminte. Dacă pe ici-colea se mai poate face încă câte o căraușie, câte o orgiă-două de lemne și altele, apoi acestea sunt niște venituri foarte rari.

Tocmai fiindcă plugarii numai cu ajutorul brațelor lor și cu puterea vitelor pot săvârși și câștige cele de lipsă, pe acestea trebuie să le pună în lucrare cu

multă pricepere și băgare de seamă, ca rezultatul muncii lor se fie cu atât mai rodnic și mai spornic.

În privința aceasta pline sînt toate comunele noastre de pilde bune și vrednice de urmat, de oare-ce în toate aflăm plugari harnici, cari de când se cunoaște de ziua și până când înserează, nu se mișcă dela lucruri câmpului; aflăm plugari, cari deși în tinerețele lor au fost săraci, prin lucru și o străduință neobosită, au ajuns la bătrânețe oameni cu stare și avere frumoasă.

Dar' ceea-ce ne-a îndemnat să scriem acestea este împrejurarea, că unii din plugarii nostri au început a părăsi hărnicia străbună și a se deda cu o vieță mai comoadă și mai trândoasă. Urmările acestei vieți, se pot vedea pretutindena. Copii rămași cu averi frumoase dela părinți, le prăpădesc în decurs de câțiva ani, ear' ei rămân în cele mai multe casuri pe strade, așa că sînt siliți ca se cerșească de pe la aceia cari mai înainte poate au fost servitorii părinților lor.

Unii din economii nostri, nu prea au datina bună de a pune pe copiii lor de tineri la lucru, ca să nu se prea obosească, ci mai bine duc lucrători străini. Crescînd ei așa, se dedau ca și când sînt mai mari tot alții să lucre pentru ei, ear' ei se peardă timpul în petreceri și trîndăvie, cari mai târziu se sfîrșesc îndeobște cu risipirea întregii averi părintești.

În privința aceasta ar putea lua mulți din plugarii nostri pildă bună dela conlocitorii Sași, cari fie ei cât de bogăți, pun la lucru, nu numai pe copii, și chiar și pe femeile lor. Astfel putem vedea de multe-ori pe femeile de Sas alătura cu servitorii, arînd toată ziua la câmp, pe când la femeile noastre, așa ceva e un lucru de tot rar. Urmarea acestei bune deprinderi, este foarte binefăcătoare pentru poporul săsesc, de oare-ce s'a adevărit, că la ei se pot păstra averile adunate timp mai îndelungat, ca la noi.

Când ar fi, ca să aflăm numai ici-colea asemenea deprinderi rele la poporul nostru, ne-am mai mîngăia cu proverbul: »nici o pădure fără uscături«. Dar' în privința aceasta aflăm chiar unele comune întregi, cari părăsesc pe încetul bunele deprinderi străbune, și anume: de a se scula odată cu rându-

nica la lucrurile mai grabnice ale câmpului și de a intra în sat odată cu înseratul.

Parte, pentru-că noi cei de astăzi, ne-am datat a lucra mai cu cap, sau rațional, cum se zice, mai cu spor și mai bine; parte, pentru-că și mulțimea mașinilor de săpat, sâmbat și altele ne-au mai ușurat lucrul: nu mai lucrăm atîta, ca părinții și străbunii nostri, cari lucrau nu numai pentru ei, ci mai făceau și câte 2-4 zile pe săptămână clacă domnului pămîntean.

Precum mândria și petrecerile au făcut pe unii dintre plugarii nostri, ca săvârșă și pună moșia zălog pe la bănci sau cămătari, ear' ei se plătească an de an interese pipărate, de multe-ori poate numai pentru îndestulirea unei poște de nimic și trecătoare, așa au ajuns pe multe locuri unii plugari, ca lenevirea cu lucrul câmpului să o plătească foarte scump, poate tot cu bani împrumutați.

Înțelegem aci o parte a plugarilor nostri, cari sînt dedați a eși la lucrul câmpului și vara târziu, colo când începe a da căldura și a cănta muștele, ca să nu se prea umple de roaună; cari sînt dedați a prânzi acasă domnește, ear' la ameazi a trage colea câte un puiu de somnișor la umbră și seara a se întoarce de timpuriu acasă. Că astfel de plugari nu lucră cu cap, aceasta o înțelege ori-și-cine. Dar' ean cearcă-te de-i spune la careva, că știu că 'ți-ai găsit nănașul, »că doar' astăzi tot omul e domn pe pămîntul și averea lui« îți răspunde, și apoi e știut, că domnia costă bani.

Da, zău! În loc să meargă toți plugarii nostri la săpă și la secere, de când căntă rîndunica, o parte merg numai pe 'a prânz, după-cum am zis, ear' când nu mai pot răsbi cu lucrul, duc lucrători pe plată, căci doar': »cine are barbă, zic ei, trebuie să aibă și briciu«, cine are moșie, trebuie să 'și-o și lucre. Astfel de oameni, se înțelege, că nu-și prea sfarmă capul cu întrebarea: cât poate lucra un plugar harnic într-o zi? De aceea voim să arătăm noi aci pe scurt o mică socoteală.

Un plugar harnic poate săpa pe rînduri, după mașina de săpat, loc cam de trei ferdele pe zi, ceea-ce la săptămână ar face un loc de patru gălete și jumătate. La secere ar putea secera fără

ca să se prea opinteaască, câte 4—5 clăi de câte 20 snopi pe zi, ceea-ce într'o săptămână ar face 24—30 clăi de grâu sau seacă. Și fiindcă seceratul ține pe cele mai multe locuri câte două săptămâni, așa un plugar harnic poate seceră în decursul unei veri până la 50 de clăi de grâu.

Aprindeți lampa lui Diogene, căutați și întrebați, vă rog, iubii cetitori, în toate comunele, și dacă veți afla un asemenea plugar harnic, care în decurs de câțiva ani de-a rîndul, a făcut acest lucru, atunci numele aceluia e vrednic de publicat și luat ca pildă bună pentru toți. Ba că pe unii îi doare mijlocul la seceră, cum se tot pleacă și ridică, ba că la unii li-e prea cald, ba că au de a face fînul, ogorul și altele, bă că teacă, ba că pungă, cum se zice, nu se prea îmbulzesc la seceră, la toți le-ar trebui clacă. Odată numai ce aud, fiindcă ei nici nu prea merg pe la holde, ca să le vază, că acelea încep a se scutura, Atunci aleargă în ruptul capului în dreapta și în stînga după secerători, pe cari îi plătesc în cele mai multe cazuri foarte pipărat.

Cunosc eu însumi destule comune, cari cu brațele, de cari dispun, și-ar pute seceră și săpa și fără lucrători străini. Cu toate acestea, nu este un lăsat de Dumnezeu, în care lucrătorii străini se nu scoată sume însemnate pe lucru. De aceea cu drept cuvînt ne zice economiștii învățați: »că agonisim ca sălbaticii și cheltuim ca civilizații«.

Ioan Georgescu.

Istoricul viilor în România.

În România cultura viiei datează din timpurile când diferitele popoare au început a se așeza în valea roditoare, bogată și frumoasă a Dunărei.

România era și atunci ca și astăzi o țeară agricolă, dar' via venia îndată după grâu și cucuruz, atât ca articol pentru consumațiunea interioară cât și ca articol de esportatiune.

Posițiunile, trenurile ca și clima aproape al întregului ținut de coline care începe dela Severin și se sfîrșește în Moldova de sus către Botoșani și Dorohoiu, fiind foarte priincioase cultu-rei viiei, ea a venit, ca să zicem astfel, singură și trebuie să fie veche în țeară.

Începutul cultu-rei viiei este greu de hotărît, din cauza lipsei de date hotărîte. Puținele date pe care le găsim în cronicarii vechi, ne asigură în mod

nehotărît că viia a fost cultivată în România cu mult înainte de colonizarea acestei țări de Români.

După Herodot, Sciții (483—431 în. de Chr.) aveau totdeauna la ceremoniile și la mesele lor vin. Vinul amestecat cu apă era pentru ei un obiect de lux și de gustare deosebită după bătăliile lor aproape neînterrupte. După-cum spune Horațiu în epigrama sa, cei bravi și curagioși beau mai mult pentru a nu perde din curajul lor. Înainte de bătălii jurămintele erau totdeauna închise prin beutură de vin amestecat adese-ori cu sângele lor.

Istoria ne spune că regele Spartei Cleomene, a înebunit bînd vin curat, ca Sciții și în Grecia ori de câte-ori voia cineva să bea vin curat cerea să fie servit ca Sciții.

Sciții locuiau în partea stîngă a Dunărei sau în România de astăzi. Ei iubiau vinul până la nebunie, dar' nu aveau același gust pentru lucrarea viiei, căci lenea, călătoriile, caracterul și obiceiurile acestui popor nomad în Valahia și Moldova, ne fac să credem că Sciții au fost un popor mai mult aplicat a bea vinul decât a sădi și lucra viile.

Din contră Agatirșii, popor mai statornic, mai muncitor, care locuia înaintea Dacilor în Ardealul de astăzi, se îndeletnicea cu cultura viiei, a albinelor și lucrarea minelor de aur.

Credem că dintre aceste 2 popoare, probabil cei din urmă au introdus cultura viiei în țeară. Mai târziu Dacii, popor mai agricol, și foarte iubitor pentru cultura viiei, dădură o estensiune așa de mare viiei, că patima beției se introduce repede în obiceiurile lor așa că regele Boerebiste (50 ani înainte de Christos) a fost silit a porunci nimicirea viilor, crezînd că astfel va vindeca această patimă al poporului dac. Oprită ținînd până în timpul Romanilor. Acestia începură din nou sădirea viiei, care a străbătut până în zilele noastre.

Mai multe vorbe românești privitoare la cultura viiei ne vin din limba latină, altele dela Greci și altele dela Slavoni, ca: viie, viță, pomă, Aua, must strugure, aguridă, podgorie etc.

Mai târziu, dela anul 700 până la 1200 cultura viiei ia întindere și începe

a ocupa pozițiuni frumoase și din cele mai favorabile ca: Valea vinului, loc așezat aproape de hotarele Transilvaniei. În veacurile din urmă cultura viiei a putut să se desvolte în liniște sub ocrotirea domnitorilor români. Frumoasele vii din Drăgășani s'au dezvoltat mai cu seamă dela Mateiu Basarab (1512—1522). Viile din Drăgășani au încă ca o aducere aminte a acestei epo-ce viia Baratia, făcută de catolici. Acum această viie, care ocupă o pozițiune frumoasă, este proprietatea familiei D. G. Simulescu. Din nenorocire plantațiunile acestei vii încep a peri, din cauza filoxerei, care a atacat aproape toate podgoriile județului Vâlcea. Se crede că via Baratia a fost punctul de plecare al celor mai multe vii din Vâlcea.

(Va urma).

SFATURI.

Alegerea vitelor tinere.

La alegerea vitelor tinere, economistul trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă, că pentru care scop vrea să le țină în economie, ca apoi pentru ajungerea aceluia, se poată aplica și mijloacele de lipsă corăspunzătoare. Astfel vitele destinate pentru prăsilă și lapte, nu e cu scop a le lăsa să sugă mai mult ca 3—4 săptămâni, de oare-ce dacă sug mai mult, se grămădește în trupul lor prea multă albumină și grăsime, cari împedecă dezvoltarea regulată a organelor de reproducțiune și a laptelui. Din contră, vitele destinate pentru lucru sau îngrășare, se pot lăsa să sugă ca vițeii și mai mult, căci nu le strică nimic. Îndeobște se zice, că un vițel se nu sugă mai multe luni, ca câți ani îi trebuie până-ce crește de se face mare.

Nutrirea scroafelor cu porcei.

Îndeobște scroafele grase fată porcei slabi. De aceea grija economistului trebuie să fie, ca acelea să nu fie nici prea grase, dar' nici prea slabe. Scroafele cu porcei în foale, se pot nutri peste iarnă destul de bine cu pleavă de grâu opărită cu tărîță, cu cartofi, bostani și napi ferți. Peste vară scroa-

Fata înderătnică.

Baladă împart. de Ilie Cleja din Salva (Ardeal).

Stri-go fată 'mpodobită

De pe o curte șindilită:

Cine 'n lume s'ar afla

Să o ieie pe dînsa?

Nime 'n lume nu s'o aflat

Numai un pui de Românel

Cu numele Ionel,

Merge-i fată după el?

— Eu dup'acela m'oi duce,

Care mie că 'mi-a face:

O fântână 'n vîrf de munte,

Zidită cu petri scumpe,

Și să-mi curgă apa 'n curte.

Fântână făcutu-'i-o

Și la dînsa dusus-o

Și din graiu 'i-a zis cu bine

— Merge-i mândră după mine:

— Eu dup'acela m'oi duce,

Care mie că 'mi-a face

Tot o moară sub fereastră,

Să curgă făina 'n casă

Și să se cearnă pe masă.

El și-aceste le-a făcut

Și la dînsa ear' s'o dus

Și din graiu 'i-a zis cu bine;

— Merge-i mândră după mine?

— Eu dup'acela m'oi duce,

Care mie 'mi-a stîrpi.

Dunărea pe trei locuri,

Să pot trece la jocuri

Și să-mi facă trei prunduri.

Să-mi facă trei răstocole

Ca să-mi fac eu străturele,

Și să-mi samên floricele,

Să mă 'nstruț mândru cu ele

Ear' apoi pe mîrginei

Să-mi răsădesc persecei,

Să mă sui mândrule 'n ei

Să-mi fac ochișorii roată,

Să mă uit în lumea toată,

Doară ved un om să-mi placă.

— El și-acelea le-a făcut

Și din graiu 'i-a zis cu bine

— Merge-i mândră după mine?

— Eu dup'acela m'oi duce,

Care mie 'mi-a 'mpuşca

Luceafărul cel de seară,

Să cadă la mine 'n poală,

Dar' și cel de dimineață,

Să cadă la mine 'n brață.

El nimic n'a cuvîntat,

Făr' pușcuța 'și-a luat

Ș'apoi dac'a înserat

El din gură a cuvîntat.

— Mândră, mândruleana mea!

Luceafărul 'l-oi pușca

Hai de mi-'l vei arêta.

Eu îs tinăr și frumos

Luceafărul nu-'l cunosc.

Ea afară a eșit

Mâna-'n sus a ridicat

Luceafăr de 'i-a arêtat

El pe dînsa o-a pușcat

Toemai pe subsuoară

De-a mers foc la inimioară

Și-a căzut cu capu-'n poală.

Noa așa hoată de căne!

Nu-'i mai amăgi pe nime

Cum m'ai amăgit pe mine.

fele cu purcei află un nutremânt destul de bogat la pășunile din câmp. Sarea, în măsura de lipsă, se nu lipsească din mâncarea scroafelor. Îndată după fătare, în decurs de câteva zile e de ajuns o lătură caldă cu cartofi ferți. Grăunțele nu sînt de recomandat, îndată după fătare.

Știri economice.

Pentru măiestrii olari. Sîntem rugați a câștiga pentru Domeniul Coroanei *Cocioc*, din România, (gara Periş) un bun, cinstit și harnic *măiestru olar*, care poate afla aplicațiune ca conducător al unui atelier și între condițiuni cât se poate de favorabile. Măiestrul olar are să pregătească vase pentru țărani și diferite figuri pentru decorarea locuințelor țărănești. Pentru măiestrul olar este pusă în vedere locuință gratuită și lemnele necesare la arderea olăriei, cum și alte ajutoare, ear' produsul olăriei îl vinde în folosul seu, atât la gara Periş, unde e o hală (prăvălie mare) în acest scop, cât și în apropiatul București.

Atragem luarea aminte a celor competenți asupra acestui post, rugându-i a ne vesti și pe noi despre intenția de a-l ocupa, spre a pute întreprinde în cauză.

Sibiu, 29 Maiu n. 1900.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«:

V. Tordășianu, **G. Poponea,**
președinte. notar.

Noua bancă »Poporul«, institut de credit și economii, societate pe acții în *Lugoj* și-a început lucrarea Vineri, săptămîna trecută, 1 Iunie a. c. Institutul se ocupă cu tot felul de afaceri de bancă. După depuneri făcute de către particulari institutul dă 5%, ear' după depuneri de ale fondurilor bisericesti, școlastice și de binefacere 5½—6%.

Deslușirile de lipsă se dau în localitatea institutului — strada Caransebeșului, casa Sztaroszesik — în toată ziua dela orele 9—12 a. m.

Fata cuminte.

Poveste de **Petru Ghejiu**, lucr. la calea ferată. (Urmare și fine).

Deci, cum zisei, învoindu-se amîndoi, se cununară și se făcî ospet mare ca la împărați și le era drag unul de altul, căci erau amîndoi voinici și frumoși. Le merse lor bine o vreme, până-cînd se începî o mică răscoală într-o margine a împărăției lor, unde trebui să meargă și însuși împăratul să vază a face pace. Așa frumoasa împărăteasă rămase singură acasă. Într-una din zile eată că vin doi țărani cu o plîngere, și nefiind împăratul acasă fură primiți cu plîngerea la împărăteasă.

Țăranii întrebă: Că unde-i împăratul? Că ei nu pot să se împace amîndoi până nu le va face împăratul judecata, că eată, ziseră oamenii: noi sîntem ortaci amîndoi, unul avem cocie, și altul avem caii și așa ne-am lucrat lucrul împreună, cînd la unul, cînd la altul. Într-una din zile eram la pădure

Tragerea la loteria pentru „Casa națională“, nefiind vîndute deajuns losuri, nu se va face acum în Maiu, cum se vestise, ci, cu îngăduința ministrului de interne, este amînată pe 20 Octombrie, până-cînd se vor vinde încă losuri. Îndemnăm și noi pe cetitori a-și cumpăra losuri, putînd și câștiga lucruri de preț, dar' spriginind prin asta o încercare națională laudabilă. Un los 1 cor. De vînzare se află la »Asociațiune« în Sibiu (strada Morii nr. 8) și la bănci etc

Pentru măiestrii pantofari. Ministrul de honvezi voește a provida honvezimea cu încălțăminte confecționate de micii industriași din patrie, fiind trebuință de 12.000 părechi de boconci și 11.000 părechi de păpuci ușori, plătiți cu 9 cor. 70 bani părechea de boconci și 8 cor. 32 bani părechea de păpuci ușori. Condițiunile și termenul de furnizare le va face în curînd cunoscute prin camera comercială și industrială din Brașov.

Curs de stupărit și pomărit. La școala comunală fostă granițerească din *Cudgir* (Kudsir, comit. Hunedoara) se va ține un curs de stupărit și pomărit în 24 Iunie (7 Iulie), la care se invită toți învățătorii români cari doresc a se perfecționa în acești rami de economie, indispensabili pentru poporul nostru și totodată foarte rentabili pentru învățători.

În *Cudgir* se află o stupărie bine întocmită, nu e luxoasă, dar' e bogată, precum și o grădină de pomi ce nu lasă nimic de dorit.

Învățătorii participanți vor fi încuartați la școală și provăzuți cu toate cele de lipsă, spre care scop au a solvi 1 fl. la zi.

Alte spese nu se mai fac. La finea cursului învățătorii vor fi provăzuți cu atestate valide din partea comitetului școlar. Doritorii de a lua parte se binevoiască a se adresa la subscrisul cel mult până în 18 Iunie a. c. Se observă, că stațiunea căii ferate pentru *Cudgir* se află pe linia Arad—Teiuș sub numele *Alkenyér*, ear' posta e în loc (*Kudsir*). *Ioan Muntean*, învățător dirigent.

Tîrg de lîănă. Camera comercială din Brașov face cunoscut, că tîrgul de lîănă din *Mișcolț* în anul acesta se va ține la 13 Iunie st. n.

după lemne, și fiind iapa mea a făta (zise cel cu caii), a fătat un mînz și mînzul s'a tras sub cocie și venind noi de prin pădure și vîzînd mînzul eu ziceam că-i al meu, de oare-ce iapa ear' e a mea, ear' ortacul meu zice, că e al lui mînzul, că a fost sub cocia lui. Așa s'a ivit ceartă între noi și neputîndu-ne înțelege am apucat la judecătoria și nime nu ne-a putut judeca, de oare-ce ortacul ține una că mînzul e al lui, și așa fiind treaba am venit să ne judece înălțatul împărat, dar' eată că nu e acasă.

— Nu! — rîspuse împărăteasa, — abia mai în toamnă va veni acasă, căci acum fiind cucuruzul verde, el e dus să-l păzească să nu-l mînânce — rácii.

Auzind oamenii, că împăratul păzește cucuruzul de raci, le fu cu mirare și deodată ziseră:

— Cum ar pute fi una ca aceasta? se mînânce rácii cucuruz! aceasta e cu neputință. — Ear' înțeleapta împărăteasă rîspuse:

Esposiția română din Paris lăudată de străini. »Figaro« într'un număr din săptămîna trecută scrie despre esposiția României la Paris următoarele:

În același timp cu Tunisia, România ne deschidea porțile sale. N'ai cînd să te plictisești la esposiție, ori-ce ar spune unii.

Noi am mai descris altă-dată acest plăcut și somptuos pavilion al României, unde dl Formige a întrunit într'un mod ingenios tipurile de arhitectură cele mai celebre ale artei române — adică bizantină — din veacul al XVII-lea și al XVIII-lea.

În interior sînt grupate produsele secțiunii: minerale, granituri, metalurgie, hîrtie, postavuri, etc. Esposițiunea de sare gemă — una din bogățiile României — va fi mult privită. Diferitele varietăți de sare gemă sînt prezentate prin blocuri de grosimi diferite, printre cari se admiră un glob de doi metri diametru, așezat pe un pedestal de 1 metru și 50 înălțime.

La primul etaj se merge pe o scară monumentală înfrumusețată cu bogate covoare și care domină marele dom de aur al pavilionului. La dreapta sînt esposițiile foarte interesante ale serviciilor publice; la stînga este esposițiunea retrospectivă, unde figurează faimosul tesaur dela Pietroasa în aur masiv ornat cu petri scumpe (o amintire dela Alarie, regele Visigoților, nici mai mult nici mai puțin!); stofe și broderii religioase foarte alese, cărți de liturgie și în sfîrșit o evanghelie-manuscript — un capo d'operă — executat de către Regina României (Carmen Sylva) și oferit catedralei de Argeș.

Dl D. Ollănescu, comisar general, asistat de principalii sei colaboratori, d-nii G. Sterian, George Bengescu și N. Cucu, primiau în pragul pavilionului pe numeroșii invitați. S'au aplaudat mult cuvintele de bună sosire ce le-au fost adresate.

»România, a zis dl Ollănescu, a ținut să figureze la esposițiunea din 1900, nu pentru-că a avut dorința de a stabili o comparațiune între industria sa și aceea a altor țări, ci pentru-că ea ținea a se instrui. Prin esposițiunea ce ea a realizat în această mare adunare internațională, ea crede totuși că și-a afirmat existența sa din punctul de vedere industrial, intelectual și politic și că a demonstrat că e o țeară de viitor.

Visita oficială terminîndu-se, s'a trecut paserela Alma, ajungînd în spațele Mexicului, la plăcutul pavilion al restaurantului român, unde amabilul comisar general oferea un *punch* amicilor sei.

— Așadar' cum nu pot rácii se mînânce cucuruz, așa nu se poate să fie mînzul al aceluia cu cocia, ci al celui cu iapa. Vîzînd oamenii, că drept este așa se duseră acasă împăcați.

Linistindu-se răscoala, împăratul se întoarse acasă. După-ce îi povestî împărătesei cele-ce s'au întîmplat pe unde a fost el, o întrebă că ce s'a întîmplat acasă, de cînd a plecat el? Ear' împărăteasa neavînd ce-i spune alta, îi spuse întîmplarea cu oamenii, precum v'o spusese și eu d-voastre.

Vîzînd împăratul cu câtă înțelepciune a știut ea să-i judece, îi zise: Fiindcă nu te-ai ținut de cuvînt și te-ai smestecat în treburile mele, eu nu mai pot să te țin cu mine. (Fiindcă vedea împăratul că el nu ar fi știut așa de înțelepțește să-i judece pe acei oameni și se temea, că de o va mai ține cu el, ear' se va mai mesteca undeva și așa el își va perde vaza), deci iați o căruță cu patru cai ia și ce-ți place din

Intrunire foarte elegantă într'un cadru fermecător: muzică de Țigani, toaste și flori distribuite invitaților.

România, termină confratele parisiian, chiar când nu-i la ea, rămâne stăpână în arta de a practica ospitalitatea.

Din traista cu povețele.

— Întrebări și răspunsuri. —

Întrebare: În numărul 19 al »Foii Poporului« la rubrica »sfaturi« titula: »Tăvălitul cailor«, am cetit că »carii bolnavi nu se tăvălesc«. Am o călărie, despre care am presupus, că ar avea *Chehe*, care încă este o boală și încă grea pe cai. Cu toate acestea o ved tăvălindu-se adese-ori, nu numai după ce o desprind dela ham, ci chiar și altă-dată. Deci mă rog de un răspuns, că oare într'adevăr de boala numită pătimeste? sau de alta. Mi-ar pârè bine, să mă înșel în presupunerea mea, de oare-ce sînt om sărac și nu aș vrea să se prăpădească. Călăria numită a și tușit, până-când am ținut-o în grajd, acum însă nu mai tușește, de când am scos-o în câmp. Poate fi vorba despre vre-o tămăduire sau nu? În așteptarea prețiosului răspuns rămân Spâlnaca, 1900 Maiu 22 n. (Abon. 41).

Cu stimă

A. Hopârteanu.

Răspuns: Am căutat anume în veterinarul de casă, după boala de care ne scrii, dar' sub numele acela nu am aflat-o. Mai pe urmă am înțeles, ce vrei să zici d-ta prin cuvântul *Chehe*, pe care l-ai împrumutat dela ungurescul »kehes«. »Kehes« în limba noastră atât însemnează cât *suspinos*. Despre carii suspinoși află sfatul de lipsă în numărul 17 al »Foii Pop.« din anul curent și anume tot la »sfaturi«. Atâta te putem asigura, că suspinul nu se poate tămădui.

LENEA.

— Cuvinte preoțești din »Deșteptarea«. —

Astăzi am să vă vorbesc despre a doua pricină a sărăciei și aceasta este lenea. Beția și lenea se cam țin de olaltă; ele seamănă una alteia ca și un ou altuia, sînt așa de asemenea parecă ar fi două surori de o mamă.

— Merge doară și vorba: »sărăcia e copilul lenei și al beției«. — Beția naște lenea și lenea naște beția și amândouă nasc sărăcia.

Fraților! Fiecare om sănătos este îndatorit să lucreze acolo unde l-a pus Dumnezeu. Știți doară că Dumnezeu a hotărît omului chemarea sa aici pe pământ prin cuvintele »în sudoarea feței tale să mănânci pâinea ta«.

Omul este hotărît de Dumnezeu ea să lucreze, să muncească. Lucrul îl cinstește pe om și este isvorul binelui

casei și te du cu D-zeu de unde ai venit, eu trebuie să-mi țin cuvântul.

Impărăteasa atunci zise: Fiindcă acum ne vom despărți pentru totdeauna, te rog, iubite soțule, a mai șede la un prânz cu mine, adecă să ne veselim înaintea despărțirii noastre.

Impăratul se învoi, porunciră să li-se aducă mâncare și beaură și se puseră la ospet, ear' împărăteasa tot umplea paharul și închina soțului seu și împăratul tot golea paharele unul după altul, până-ce puterea vinului se făcu mai tare decât puterile omenești și suindu-se și în cap, împăratul nu mai putu să fie stăpân peste întreg corpul seu, ci căzu de pe scaun și nu mai știa unde-i. Atunci împărăteasa îl luă în brațe, îl puse frumușel în căruță, se puse și ea lângă el și porunci cocșului să mîne.

Ajungînd la bordeiul lor cel sărac, luă pe împăratul jos, îl băgă în bordeiu, îl culcă pe o scândură și-l puse pe lângă foc, ear' ea se puse de ceea parte a focului.

și al fericii, pe când lenea îi isvorul multor răutăți și neajunsuri. Lenea este un păcat foarte mare, dar' mai mare și grele sînt urmările ei. Și eată de ce! Omul care nu-i deprins la lucru caută să-și petreacă zilele altcum; de nu șede la cărcimă, se petrece între oameni de felul seu. Mintea omului leneș se petrece numai cu gânduri rele, și gândurile rele le preface în urmă în fapte rele. Lenea perde vremea, perde averea, ea îl face pe omul stringător om risipitor, pe omul blând și îndurat fiară sălbatică și nemiloasă. Lenea se ține de om ca și scaiul de oaie. Cel deprins în lene cam greu poate scăpa de ea. Omul leneș nu se gîndește la lucru. El vine cam în una cu cel bețiv. Leneșul nu lucră nimic la vreme și de aceea trebuie să sărăcească. Când ar ave de prășuit leneșul ară, când ar ave de adunat el prășuește. Lucrul merge la el cam pe dos. Și știți doară că și fântâna dacă nu o cureți din când în când, seacă, așa-i și cu averea omului leneș. Pentru-că nu lucră sau nimic sau poate numai așa de măturie și nu grijește de gospodărie, sărăcește. Leneșul dă tot din gata, ca să aibă ce mînce, ce bea și cu ce se îmbrăca. La omul leneș nu mai vezi rînduală în nimic și unde nu-i chiverniseală, și unde nu se chivernisește, acolo se risipește.

Să facem fraților, și de astă-dată o socoteală cât perde leneșul cu lenea sa. Să punem eară un sat cu 1000 de locuitori sau 200 de numere. Între acești 1000 de locuitori să zicem că ar fi numai 50 de oameni leneși. Fiecare din acei 50 ar pută câștiga pe zi la lucru, și lucru se găsește în toate zilele, câte 20 cr. Am auzit că la plute pe Bistrița câștigă un palmas harnic până la 2 fl. pe zi. Acuma luați seama. Anul are 365 de zile.

Între aceste sînt 80 de sărbători, rămân deci 285 de zile de lucru. Să zicem că 100 de zile pe an are fiecare de lucru pe lângă casa sa; 85 de zile le-ar petrece umblînd lela; i-ar mai prisoși încă 100 de zile pe an. În acele 100 de zile ar câștiga dacă s'ar duce la un lucru la pădure, la prășuit, la cosit sau alt lucru, câte 20 cr. pe zi și mîncare, pe an 20 fl. și acei 50 de inși la olaltă 1000 pe un an. Fraților, 1000 fl. pe an perduți numai din pricina lenei sînt cam mulți bani. 1000 fl. să zicem că perd în un an numai din un sat. Dacă facem acuma socoteală pe 150 de sate românești vedem, că acele perd 150.000 fl. pe an cu lenea. Mă veți întreba poate unde se perd acei 150.000 fl. Această sumedenie de bani se perde în mâinile străinilor, mai ales a torbarilor din Galiția, cari au înecat de vre-o câțiva ani

încoace țeara noastră. De când au început a se tăia pe moștile fondului nostru scânduri cu ferestree de foc, au năvălit Galițienii încoace la lucru. Românilui îi merge vestea rea că-i cam leneș, de aceea se bagă la toate lucrurile mai mari și mai bănoase palmasi străini.

Banii cari ați avè să-i câștigați voi, îi câștigă străinii; voi sărăciți, ei se îmbogățesc, pentru-că nu așteaptă »mura în gură și ce-a da Dumnezeu«. Românii nostri sînt cam ușurei la lucru. Dacă are unul din voi o căsuță și vre-o 50 prăjini de loc să fudulește a merge la lucru la altul, doară-i gospodar, el n'a lucra cu ziua la alții. Nu-i rușine a lucra; să fii chiar cât de bun gospodar, lucră, dacă nu afli lucru lângă gospodăria ta, la alții. A lucra și a aduna nu-i rușine. A petrece zilele în lene și a perde averea îi și rușine și păcat.

Luțați seama numai la străini, cari au venit la noi în țeară, cum lucră aceia și adună averi. Când au venit Taișpinii (Deutsch-Böhmen) la noi în Bucovina erau atât de sărîntoci, de le ducea câte un cîne înhamat la un căruț toată averea lor. Întrînd ei în această țeară mănoasă, care cu drept cuvînt o numesc străinii raiul lor, au început a lucra și a munci cam din gros. După ce și-an fost adunat fiecare puțini bani au început a cumpăra dela Românii nostri pământ. Dar' la început încă n'aveau vite cu ce să lucreze pământul. Bărbații sâpau cu hârlețe și femeile se înhamau câte 4—6 la o grapă și grăpau. Românii nostri înholbau ochii ca la o comedie când vedeau pe coastele din fața Homorului cum trăgeau Taișpincile grape după sine. Și eată așa au făcut străinii averi. Cele mai bune vite le aduc astăzi la Humor la țîrg Taișpinii din Bori, Pleș, Soloneț și Șvarțtal. Înainte de vre-o 20 de ani au venit în țeară cu cotarle la căruțe și astăzi au cele mai frumoase gospodării. Am fost și eu prin satele lor; dar' drept vă spun rînduală pe lângă gospodărie ca la dinșii nu prea afli la Românii nostri. Și oare Șvabii, cari au venit și s'au așezat în unele sate românești, au adus poate ei averea ce o au astăzi din țeara lor?

Averea lor au adus-o, când au venit la noi în țeară, pe virful botei ce o avea fiecare în mînă. Și astăzi au ei, prin muncă și chiverniseală averi foarte însemnate. Străinii veniți din lumea mare ne poruncesc nouă astăzi, pentru-că noi n'am știut a fi stăpâni peste noi și peste țeara noastră. Așa de tare ne-a copleșit străinismul că cu drept cuvînt putem să ne plîngem:

»Dela Nistru pîn' la Tisa
Tot Românul plînsu-'mi-sa
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate«.

Fraților! părăsiți acest rēu. Feriți-vă de lene care încă aduce sărăcie! Puneți-vă la lucru cu nădejde ca să nu vă zică fiecare venetic că Românii »perde vară«. Lucrați ca să puteți agonisi în-apoi averile ce le-ați scăpat din pricina lenei voastre în mâni străine. Când vor vedè străinii, că Românii îi întrec în lucru și chiverniseală, atunci își vor lua earăși bota la mînă și se vor întoarce de unde au venit. Luați aminte că leneșul îi mai rău, decît cel mai mare tâlhar; lucrul furat îl poți întoarce în-apoi, dar' zilele cele scumpe, care le furăți voi prin lene dela bunul Dumnezeu nu le puteți înapoia. Și în urmă vă zic vouè tuturor cari încă nu știți la ce sînteți aici pe pământ cu înțeleptul Solomon: »Mergi la furnică, leneșule, și-i urmează vîndînd căile ei și fii mai înțelept decît dînsa, că aceea nefiind lucrătoare de pământ nici avînd pe cineva să o îndemne, nici sub stăpîn fiind își gătește vara hrană și multă străinsoare face în vremea secerișului, sau mergi la albină și vei cunoaște cât este de lucrătoare și cât de curat lucru face«.

Un preot.

Veni seara, ear' când fu de cătră ziuă se trezi și împăratul, dar' neștiînd unde se află, zise cu mirare:

— Oare cum am putut eu să vii aici, căci acesta este un bordeiu. Ear' împărăteasa sărînd zise:

Vezi așa, dragul meu! tu mi-ai dat voe să-mi iau ce îmi place mie din curțile tale, dar' neplăcîndu-mi mie alte cele mai mult, te-am luat pe tine, fiindcă numai de tine mi-a plăcut. — Vîndînd împăratul, că nu e mōdru a se prinde cu soția sa și vîndînd cât de tare îl iubeste, se sculă, o luă în brațe și o sărută, apoi se puseră în căruță și se întoarseră înderēt la curțile împărătești, unde au trăit mulți ani în pace și în sănătate și de nu vor fi murit mai trăesc și astăzi, dar' atunci trebuie să fie bētrâni. Cine gîndește, că o va ști spune mai cu coarne, să poftescă a-și face pofta, că eu nu-l opresc.

CRONICĂ.

Hirotonire. Diaconul *Moise Popoviciu*, ales preot în *Galomfalău-mare*, a fost promovat Marți la treapta de presbiter prin I. P. S. Sa domnul arhiepiscop și metropolit *Ioan Meșianu*.

† **Generalul Gorjan**, comandantul diviziei din Roman, a răposat Vineri seara în Viena, unde mersese să se supună unei operațiuni. Generalul August Gorjan s'a născut la 1 August 1837 în Ploești. A luat parte în războiul din 1877-78, fiind locotenent-colonel comandant de brigadă și luptând cu mare bravură la Smârdan și Vidin. Dela 1895 avea comanda diviziei din Roman. Generalul Gorjan era și om de litere; a scris mai multe cărți didactice, de geografie, istorie și mitologie, între cari: »Mitologia elementară« (1874), »Fridericel-Mare, regele Prusiei« (1875), »Elemente de geografie« (1876), »Noul metod de geografie elementară« (1885), »Geografia mai multor județe« (1885-1892) și »Atlas geografic« (1891). Viteaz pe câmpul de război, activ în timp de pace, afabil și prevenitor în societate și cu soldații sei, generalul Gorjan era iubit și stimat de toate cercurile sociale. În el armata română perde unul dintre cei mai valoroși ofițeri ai sei. Rămășițele pământești ale răposatului au fost transportate la București, unde va fi înmormântat cu toate onorurile militare.

† **Dr. Nerva Moldovan.** Subscrișii cu inimă înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubitul soț, tată, frate, fiu, ginere și cumnat *Dr. Nerva O. V. Moldovan*, medic cercual în Săvâdșla, profesor licențiat de igienă și membru ordinar al »Asociațiunii«, după grele suferințe, împărțășit cu st. taine ale muribunzilor, Joi, în 31 Maiu, la orele 6 dimineața a trecut la cele eterne în etate de abia 28 ani, după 1½ an de fericită viață conjugală. În mormântarea neuitatului defunct se va face Vineri, în 1 Iunie st. n., la 5 ore p. m., dela casa mortuară a cliniceii celei noue, în cimiterul comun din loc. *Cluj*, la 31 Maiu 1900. Fie-îi memoria neuitată și repausul lin! *Olimpia* nasc. *Vlăduțiu*, soție; *Angela Olimpia*, fiică; ved. *Amalia Moldovan*, mamă; *Victor Moldovan*, preot cu soția și pruncii; *Letiția Anușcă* nasc. *Moldovan*, cu soțul și pruncii; *Silvia Stoica* nasc. *Moldovan*, cu soțul; *Alexandrina* și *Aurel Moldovan*, frați și surori. *Iuliu C. Vlăduțiu*, director de bancă și *Maria* nasc. *Micușan*, socri; *Augusta V. Vlăduțiu*, cumnată.

† **Ioan Vajda-Voevod sen. de Gârboiu**, mare proprietar și virilist al comitatului *Solnoc-Dobâca*, a răposat Vineri (1 Iunie) în etate de 63 ani. În mormântarea 'i-s'a făcut *Duminecă* (3 Iunie) în cimiterul familiar din *Olpret*. Îl deplânge soția *Bertha Z. Kiss* și copiii sei, fratele *Dionisiu Vajda* și nepoții de frate *Dr. Alexandru Vajda* și *Dr. Ioan Vajda*.

† **Petru Suci**, protopretor în *Jara-inferioară* a răposat Vineri (1 Iunie) în etate de 60 ani. În mormântarea 'i-s'a făcut *Duminecă* (3 Iunie) în *Jara-inferioară*. Îl deplâng părinții *Iacob* și *Paladia* nasc. *Popa*, sora *Anica m. Vescan* și numeroase alte rudeni.

† **George Popovici**, veteran învățător în *Cristian* (lângă *Brașov*) a răposat Joi (31 Maiu). În mormântarea 'i-s'a făcut *alaltăieri*.

† **George Gavrila**, notar cercual pensionat în *Iași* (c. *Făgăraș*) după scurte suferințe a răposat în 29 Maiu st. n., la orele 7 din seară.

Născut la 1830. Anul 1848 'l-a aflat student în școlalele *Blajului*, când iubi-

rea națiunii sale 'l-a făcut a se înrola sub stindardul luptătorilor pentru dreptul națiunii române în calitate de tribun.

După potolirea revoluției a mai servit încă și în armata imperială și apoi a fost ales pretor în cercul *Arpașului*, — de unde apoi retrăgându-se în comuna sa natală, fu notar vrednic de toată lauda.

Înmormântarea 'i-s'a făcut în 31 Maiu, în cimiterul bisericeii gr.-cat. din *Iași*. Serviciul divin 'l-au îndeplinit preoții *Maximilian Receanu*, *Mateiu Florea*, *Ioan Micu* și *Dănilă Sasu*. Dl. *paroch Maximilian Receanu* a ținut și o frumoasă predică.

La înmormântare au luat parte afară de poporul din comună și jur încă și d-nii pretori *Rednik* și *Meșter* și mulți alți domni din *Făgăraș*, apoi o mulțime de învățători. Dintre notari numai dl. *Traian Herseny* și v-notarul seu *Filip Suci* și v-not. din *Herseni* *Ioan Gavrilă* au luat parte.

Pe neuitatul răposat îl deplânge soția sa încă tinăra *Maria Gavrila n. Benke* cu fiii *Mărioara*, *Irina*, *Ioan* și *Gizela*, apoi frații și surorile, nepoți, nepoate și nenumărate rudeni.

Esamenele de calificățiune cu învățătorii din arhiepescia gr.-or. se vor începe la 21 Iunie n. Cererile pentru admitere trebuie să fie ajustate cu următoarele documente în original: testimoniu școlar despre studiile anterioare celor pedagogice, testimoniu despre absolvirea cursurilor pedagogice (absolutoriul), atestat de serviciu despre toți anii dela absolvirea cursurilor pedagogice, carte de botez și eventual legitimare pentru-ce nu s'a supus candidatul la examen cel mult în termen de 2 ani dela absolvire. Cei cari au documentele subșternute la consistor în alte afaceri, să și-le reclame și accludă la cerere, căci altcum cererea se va respinge ca defectuos ajustată.

Tempești. În 28 Maiu a fost în *Siciu* (*Selagiu*) mare tempestată împreunată cu grindină, care durând timp de două ciasuri a nimicuit toate sămânțele, ear' valurile adunate de pe dealuri au rupt și mînat tot ce aflau în cale, chiar și case. În 29 Maiu a fost tempestată în *Ceica* (*Drăg-Osêke*), unde grindina a nimicuit de tot holdele de toamnă și cele de primăvară.

— În *Zenița* și împrejurimi (*Bosnia*) la 28 Maiu a fost mare tempestată cu rupere de nori. Zece case au fost distruse de valuri, digul căii ferate a fost spălat pe o lungă întindere. Comuna înțre *Serajevo* și *Brod* e întreruptă.

— Joi, în 18 Maiu v. după ameazi o mare tempestată s'a lăsat asupra *Salontei-mari* și a comunelor din împrejurime. Grindina, în mărimea nucilor, și după jumătate oră stătea nămeți pe hotar, ear' de prin curți oamenii o adunau cu lopata.

— În *Orăștie* a fost mare povoiu, după care a căzut și puțină grindină.

Concert în Cristior. Corul bisericesc din *Cristior* (lângă *Brad*), aranjează a doua zi de *Rusalii* (11 Iunie n.) concert în sala ospătării lui *Foltin Oprîșa*, în favorul fondului seu.

Manevrele din Banat ale corpului 7 de armată, staționat în *Timișoara*, se vor ține în jurul *Lugojului*, *Caransebeșului* și *Mehadieii*. Regimentele de artilerie pe la jumătatea lui *Iulie* vor fi concentrate la *Lipova*, unde până la finea lui *August* vor face exerciții de tir, apoi vor pleca la manevre. Programul definitiv al manevrelor se va publica în zilele acestea.

Darul lui Dumnezeu. Măiestrul *Herman Völkner* din Fabricul *Timișoara* 12 ani a trăit cu nevastă-sa în pace și dragoste, lipsindu-î numai un lucru, pentru-ca fericirea casnică să le fie deplină: un băiețel barem. După 12 ani Dumnezeu li-a împlinit și acest dor, cu belșug chiar. Zilele trecute soția lui *Völkner* a născut trei gemeni: doi băieți și o fată, toți trei sănătoși ca mărul.

Manevrele corpului de armată ardelean se vor ține în jurul *Murș-Oșorheiului*. Esercițiile finale se vor ține în 3-8 Septembrie, participând toate trupele din *Ardeal*.

„**Bunul Econom**“ dat în judecată. Pe Sâmbătă a fost citat la tribunalul din *Deva* editorul »*Bunului Econom*«, *Dr. Ioan Mih*, acuzat că a lăsat să se publice în foaie două notițe de cuprins politic. Notițele incriminate sînt »*Proces politic în Baia-de-Criș*« (nr. 6) și »*Curtea cu jurați din Deva*« (nr. 7).

La maiatul din *Tilișca* al școlăii române, ținut *Joi* (31 Maiu n.) a participat și un grup de 12 elevi ai institutului teologic din *Sibiu*, cari prin cântările lor corale au contribuit mult la reușita splendidă a petrecerii.

Urmările maghiarisirii de nume. Înainte cu vre-o 25 ani era la moșia baronului *Villányi* un deregător de economie, cu numele *Iosif Nussl*, care avuse cu fata *Irena Kurcz* o copilă. Mai târziu *Irena Kurcz* s'a măritat după un anume *Trăgâr*, care a adoptat pe fiica nelegitimă a soției sale. După moartea lui *Trăgâr* familia rămăsese în mare miserie. Fiica *Irenei*, ca să poată ajuta pe mamă-sa a intrat econoamă la proprietarul *Dióssi*. Acesta, plăcându-î de fată a luat-o nevastă, în butul mării diferințe de vîrstă între ei. La cununie mama fetei nu a fost de față, fiind greu bolnavă. După câteva săptămâni însănătoșindu-se, *Irena* s'a dus să cerceteze fiica și ginerele. Când a văzut pe *Dióssi*, nenorocita femeie a căzut jos leșinată. *Dióssi* era însuși tatăl fiicei ei, *Iosif Nussl*, care în restimp își maghiarise numele în *Dióssi*.

Năpastă mare în Lepindea. *Joi*, în 31 Maiu c. d. a. pe la 2 ore, cam în coasta satului *Lepindea* s'a aprins o jireadă de paie, dela care în scurt timp aproape întreg satul a luat foc. Șeptezeci de case împreună cu toate clădirile economice și cu tot ce se afla în ele au ars serum. Nenorocii scoțînd ce biet puteau își puseseră la adăpost haine și bucate într-un păruu mare ce trece prin sat. Focul însă mînat de vînt a pîtruns și acolo. Șeptezeci de familii au rămas sub cerul liber și numai cu ce aveau pe ele. Asigurat nu a fost nimenea. *Lepindea* e sat curat românesc.

Moarte din un simbure de ciară. Copilița de 3½ ani, *Catița Paul* din *Panciova*, zilele acestea mîncînd cireșe s'a năbușit cu un simbure ce-î apucase pe țevea de respirație. Când 'i-a sosit în ajutor medicul, copilița era deja moartă.

„**Jivio kral**“. Luni, când *Monarchul* mergea să viziteze institutul geologic din *Budapesta*, membrii deputației bosniace (treizeci de inși) postându-se la un loc pe unde avea să treacă trăsura, 'l-au întâmpinat cu puternice »*Jivio kral*«. — Cel puțin atîta ispravă, după-ce nu au fost primiți în audiență!

21 oameni înecați în *Olt*. Sâmbătă seara mai mulți țărani din *Drăgășani* voind să treacă *Oltul* cu cinuri au fost răpiți de valuri și răsturnați. 21 s'au înecat, numai 12 au putut eși la mal.

Cas de moarte. Cu ochii scăldați în lacrimi și inima plină de durere, facem cunoscut, că mult iubita și neuitata noastră mamă, soacră și mamă bună, veduva *Ioana Monda* născ. *Orban*, după un morb îndelungat, în etate de 80 ani a adormit în Domnul, în 4 Iunie st. n., la 11 ore a. m. Rămășițele pământești ale scumpei decedate s'au așezat spre vecinica odihnă Joi, în 7 Iunie st. n., la 3 ore p. m., în cimiterul bisericii gr.-or. din loc. Fie-i țărina ușoară și memoria eternă! Borgo-Bistrița, în 5 Iunie 1900. Iacob Monda, învățator pensionat și soția Ludovica născ. Pop; Simeon Monda, protopresbiter și soția Raveca născută Buzdug; Dr. Andreiu Monda, medic și soția Rafila născ. Sandor, ca fii și nuroi; Raveca cās. Ștefan Vrășmaș, Palagia cas. Iacob Hangan, Todora cās. Cifor Popandron, Maria cās. Petru Orban, Ileana cās. Ioan Băloiu, ca fiice și gineri și alte numeroase rudeni.

Maiial. Școalele române confesionale din Făgăraș își vor ține *»Maiialul din 1858«*, Luni, a 2-a zi de Rosalii, în 11 Iunie st. n., la *»Moara de hârtie«*. Plecarea la maiial va fi la 9 ore a. m. În cas de timp nefavorabil *»Maiialul«* se amână pe Dumineca proxima.

— Maiialul tinerimei școlare din Turnișor sa va ține în 11 Iunie a. c. (Luni a doua zi de Rosalii) pe locul așa numit *»Reutschul«* (înaintea școlii).

Concert. Corul vocal din Comlăuș (Ö.-Szt.-Ana) aranjează Luni, 11 Iunie (a doua zi de Rosalii) un concert împreună cu teatru și dans. Venitul este destinat pentru *»Fondul corului vocal din Comlăuș«* în favorul provederii *»Bibliotecii corului«*.

Petrecere populară. Comitetul bisericeii din Feleacul-sășesc va aranja o petrecere populară Luni, la 11 Iunie a. c. n. (a 2-a zi de Rosalii) în grădina numită a *»Curții«*. Venitul curat este destinat pentru acoperirea spesei planului nou edificândei bisericii.

Copil înecat. Alaltăieri pe la 3 ore după amiază a fost aflat înecat în apa Sprechiului de pe hotarul Brașovului un copil cam de 14—15 ani. Poliția nu 'i-a putut constata identitatea. După îmbrăcăminte s'ar părè că e învățacel meserias.

Fapte creștinești. August Fischer, notar în Valhdid, și soția sa Virginia n. Iclozan, au dăruit bisericii gr.-cat. din Valhdid 30 cor. pentru a se face în biserică un arvon. În numele parohienilor sei preotul local exprimă și pe această cale mulțumită pentru creștineasca faptă.

— Doamna preoteasă veduvă *Domnica Murășan* și cu zeloasa poporeană *Iftinia Ilis* au cumpărat pe seama sfintei bisericii gr. cat. *»Mineiul«* cu 32 coroane. Preoteasa veduvă *Domnica* a mai cumpărat un rînd de ornate bisericești în anul expirat cu 60 coroane; ear în anul present a mai cumpărat un rînd de vestminte preotești cu 100 coroane, care s'au și sfințit în 3 Iunie a. c. prin onoratul domn Gregoriu Murășan, pentru care fapte frumoase rugăm pe Dumnezeu împătrat să 'i răsplătească. *Vireagu*, la 3 Iunie 1900. *Alexandru Rebrean*.

— Stimatul domn *Mihailă Barna*, comerciant, din comuna Orlat de lângă Sibiu, stabilit cu locuința în comuna noastră *Asel* (lângă Mediaș), văzînd lipsa în biserică noastră a unui prapor negru, care să servească ca semn de doliu la îngroparea morților noștri, și văzînd de altă parte cum poporul din această comună este îngreunat cu edificarea unei școli noi gr.-or., s'a îndurat și ne-a procurat d-sa un prapor negru în preț de 15 fl. și o cruce aurită cu picior stă-

tătoare pe masa sf. prestol în altar în preț de 10 fl., pe cari le-au dăruit sf. noastre bisericii. Pentru această faptă marimoasă eu în numele întregului popor gr.-or. din această comună îi exprim profunda mulțumită și totodată rog pe bunul D-zeu să 'i dea sănătate, viață îndelungată, zile bune și fericite. *Asel*, în Maiu 1900. *Teodor Roman*, paroh gr.-or.

Invitare. Meseriașii români din Poiana vor aranja a doua zi de Rosalii, în 29 Maiu (11 Iunie) o petrecere de vară în pădurea numită *»Staule«*.

De oare-ce invitări speciale nu se vor mai face, on. public este rugat a se considera prin aceasta de invitat. Poiana, la 22 Maiu 1900. *Aranjatorii*.

Din Pomi ni-se scriu următoarele: Publicându-se în prețuita foaia noastră *»Foaia Poporului«* despre înființarea bibliotecii noastre, a cărui merit, precum și a mai multor lucruri frumoase ce se întîmplă în comuna noastră este al bunilor noștri conducători dl preot *Aurel Pelle* și a bravului învățator dl *George Zach*, sub titlul *»O bibliotecă nouă«*, în nr. 10, despre care lucruri frumoase cetind și un Român adevărat al nostru cu numele *Vasilie Simon* ce se află în Viena, ca gardist, ne-a trimis următoarea scrisoare:

Viena, 6/19 Martie 1900.

Dle Popp!

Plin de simțuri românești curate, și cu inima 'mi arzînd de bucurie am cetit în nr. 10 al *»Foi Poporului«* a. c. un articol frumos *»O nouă bibliotecă«* și etc.

Eu cetind o așa bună și frumoasă veste din comuna mea natală, și ca Român adevărat în trup și în suflet, nu pot să tac, și să stau cu mâinile în buzunar, fără apuc peana și să rostesc prin scrisoare, dacă în persoană nu vă pot — gratulația mea ferbinte, așîderea tot binele din inima 'mi curată frățească către acest fapt mare și vrednic de toată laudă comitetului bibliotecii și frunțașilor ai comunei d-voastre, cari se ostenesc și jertfesc spese pentru înaintare. Totodată rog pe atotputernicul D-zeu să le lungească firul vieții într-o zile fericite, ca se poată lucra pentru binele și starea națiunii noastre brave române, ca cu vreme să ne numărăm și noi între popoarele cele cultivate și mai de frunte.

Apoi spre acest scop sfînt vă rog să primiți și dela mine o sumă mică de câteva coroane care vă-le trimit pe postă.

Așa e, ântăiu e lumina; putem vedea în praxă, unele popoare luminate, lucră și aduc nației lor și Domnului dar mare, cele neluminate umblă tot prin întunec și nu pot face nici un spor, ba de multe ori se topește și pier. Dați pildă bună și celorlalți frați Români din comunele vecine și mai departe, ca cu vreme să se lătească literatura română în toate unghiurile locuite de Români, ca odinioară creștinătatea prin apostoli.

Cei pe cari v'au dăruit D-zeu cu talent mare, luminați poporul nostru brav român, și il păziți să nu 'și bată joc de el și să 'l tragă sau împingă toate tufole. Faceți ca cei din Seliște, și din alte comune locuite de Români, ca nu peste mult să aud, că și în comuna d-voastră negustori, cărcimari, măiestri, arîndași, funcționarii comunei toți sunt Români de sînge și creștini buni adevărați. Și așa iubindu-vă națiunea, limba, religiunea, patria și Regele vă veți ajunge scopul pe care 'l doriți. Să vă ajute bunul D-zeu.

Aceste vă poștește consăteanul de odinioară al d-voastră

Vasilie Simon, gardist.

Sus numitul domn și sătean al nostru în favorul bibliotecii noastre deocamdată ne trimite 5 coroane, prin care sumă bravul învățator al nostru a mai înmulțit opurile bibliotecii, căruia și pe această cale îi aducem cea mai frumoasă mulțumită a noastră. *Ioan Popp*, econom în Pomi.

Îndreptare. În darea de seamă privitoare la petrecerea *»Reuniunii meseriașilor din Seliște«*, pe care ați binevoit a o publica în nrul 20 al *»Foi Poporului«* din partea scrisului, între suprasolvenți domnul *Nicolae Moisin*, comerciant în Sâmbăta-inferioară care suprasolvise cu 1 cor., dar' din greșeală n'a fost publicat, ceea-ce prin această îndrept. *Ioan Bucșian*, cassar al Reuniunii.

Statute aprobate. Ministrul de interne a aprobat statutele *Reuniunii române de înmormîntare din Sibiu*. Astfel Reuniunea își va începe în curînd activitatea.

La mănăstirea H.-Bodrog. Ni-se scrie: Credincioșii din comuna *Alios*, sub conducerea preotului *Virgiliu Papp* au mers în ziua de Înălțarea Domnului în peregrinaj religios la mănăstirea H.-Bodrog, de lângă Arad. Primiți de P. C. Sa arhimandritul Aug. *Hamzea*, credincioșii după-ce au înălțat rugi evlavioase către Atotputernicul, au ascultat cu mîngăiere sufletească predica plină de învățătură, ce le-a ținut-o P. C. Sa arhim. *Hamzea*.

Fulger ucigaș. Mercuri fiind mare tempestată în o parte a comitatului Torontal, fulgerul a lovit în ciurda din hotarul comunei Botoș, ucigînd cinci boi, o vacă și un ciurdar. Al doilea ciurdar încă a fost atins de fulger, dar' după ameteală de câteva ciasuri s'a trezit.

Câmpuri călătoare. Locuitorii din comuna Unter-Retzbach (Austria-inferioară) sînt în mare agitație din cauza unui fenomen aproape de necrezut. Câmpurile hotarului lor au plecat la plimbare! Viile și agrii au lunecat departe dela locul lor. Unde mai nainte erau viile, acum sînt câmpuri, ear' câmpurile au ajuns pe locul de mai nainte al viilor. Aceași minune a naturii s'a putut observa și în hotarul comunei Ragsdorf. Pe lângă teama de catastrofă locuitorii sînt aduși în confuzie și în privința proprietăților lor; nimenea nu mai știe care loc al cui e.

R Î S.

Jidanul avocat!?

Un Jidan, gonit de soarte,
Este tras în judecată
Pentru o oală 'mprumutată
Ce-ar fi 'napoiat-o spartă.
El, convins de-a lui dreptate,
Cînd a fost înfățișarea
Își luă singur apărarea...
Și de ce nu, dacă poate?
*»Am trii puncti tari di seamă,
Și cu cari nu 'mi-i teamă«*
— Zice el tremurător
Dar' cu zimbet sfidător —
*»Mai ântăiu și 'ntăiu că n'am luat
Nici o oală cu 'mprumut;
Și al doili că-am luat-o
Spartă chiar di la 'nciput,
Ear' al triile și 'n fini
Chind 'și-a luat-i dumnealui
Era chiar întregă, toată...
Și atîț aveam să spui!«*

Al. Polychroniade.

DIN LUME.

Răsboiul în Africa-sudică.

În două locuri depărtate de noi și unul de altul se petrec lucruri de mare însemnatate. Un loc e *Africa-de-mează-ză*, unde Englezii au cuprins și capitala Transvaalului, *Pretoria*, dar' cu toate acestea răsboiul continuă. Alt loc e *China*, unde răsboiul Boxerilor contra Europeanilor ia întindere tot mai mare.

Răsboiul din Africa.

În săptămâna aceasta Englezii înaintând în Transvaal, au cuprins orașul *Johannesburg* și în 5 l. c. capitala *Pretoria*. În amândouă locurile, dar' cu deosebire la Pretoria au fost lupte crâncene. În urmă oastea Burilor s'a retras și amândouă orașele s'au predat. Luptătorii buri, cu presidentul *Krüger*, cu Botha și alți fruntași s'au retras spre mează-noapte, în munți, de unde vor continua lupta. Astfel glăsuiesc știrile mai noue.

Răscoala Boxerilor.

Săptămâna trecută am amintit de răscoala din China, care de atunci a luat întindere tot mai mare.

Despre răsculații Boxeri se scriu următoarele:

Ihociuanii.

În limba chineză Boxerii se numesc *Ihociuani* și formează una din acele societăți secrete, cari controlează guvernarea statului și mersul afacerilor publice.

Boxerii urmăresc în primul rînd scopuri patriotice și nu vor să audă despre nici o reformă, pentru cari de altcum ar fi aplecătorul împăratul Kuang Sii. Sînt dușmani declarați ai cultului apusene și vor cu ori-ce preț să spriginească dinastia Mandju, dar' numai pînă atunci, pînă-cînd face bine în sens chinez.

Luând aceste în considerare, ne putem explica atitudinea nehotărîtă a guvernului chinez și măsurile tardive ce el le ia față de răscoală.

Guvernul se teme de Boxeri, ear' de altă parte simpatisează cu nisințele lor îndreptate în primul rînd contra propagandei catolice, apoi contra creștinismului și a Europeanilor.

Centrul agitațiunilor Boxerilor se află în *Santung*, district ocupat de Germani. De aici mișcarea s'a răspândit și în alte părți unde sînt stabiliți străini și deja ea a luat mari proporții în jurul Peking-ului. Boxerii se apropie tot mai mult de capitală, în lăuntrul căreia se vede, că vor a pătrunde.

Știrile mai noue vestesc, că Boxerii au făcut multe cruzimi față de creștini. Puterile europene au trimis în *Peking* trupe de marinari, pentru apărarea trimișilor lor și a Europeanilor. Starea în China e foarte îngrijitoare.

Din toată lumea.**Călătoria Șahului.**

Șahul Persiei, în călătoria sa spre Europa, a sosit în *Tiflis* (Caucas), unde a fost primit cu mare pompă. Pe case s'au arborat stindarde, ear' seara orașul a fost iluminat.

Din Franța.

Ministrul de război al Franței, *Gallifet* a abdicat, fapt, despre care se vorbea deja de câteva zile. Causa este diferența de păreri ivită între el și ceilalți membri ai cabinetului. Urmasul îi este deja denumit; e generalul *Andrée* (născ. la 1838), un energetic soldat și republican înfocat. — Nou alesul consiliu comunal al Parisului 'și-a ținut alaltăieri prima ședință; de president a fost ales socialistul-naționalist *Grecoinald*.

Din S rbia.

Regele Alexandru a plecat însoțit de regele Milan și de ministrul de interne pentru a vizita orașele de căpetenie din S rbia-orientală. Călătoria va ține 13 zile.

Din Muntenegru.

În 4 l. c. a fost în Cetinje ceremonia punerii primei petri a palatului legațiunii rusești. Familia princiară, ministrii, demnitarii și corpul diplomatic au fost față. S'au pronunțat discursuri foarte cordiale.

— Contra-admiralul rus *Berileff*, comandantul escadrei rusești din Mediterană a sosit în Cetinje cu o zi înainte; el a fost primit în audiență de principele.

Prețul bucatelor.**În Budapesta.**

Gr u frumos 1 majă metr. (79.5 chlgr.) 16. cor. 40 bani; *Gr u mai slab* 1 majă metr. (74.— chlgr.) 15 cor.; *Săcară* 1 majă metr. 14 cor. p nă la 14 cor. 40 bani; *Ov s* 1 majă metr. 10 cor. p nă la 10 cor. 20 bani.

În Arad.

Gr ul cel mai bun 1 majă metr. 14 cor. 60 bani p nă la 14 cor. 80 bani; *Cucuruz* 1 majă metr. 10 cor. 50 bani p nă la 10 cor. 90 bani; *Săcară* 1 majă metr. 11 cor. 20 bani p nă la 11 cor. 40 bani; *Orz* 1 majă metr. 11 cor. p nă la 11 cor. 20 bani; *Ov s* 9 cor. 20 bani p nă la 9 cor. 60 bani.

Ghicitur .

De Ioan Popp din Pomi.

Un țeran d'ai nostri mina odată o turmă de porci. Pe drum se int lnește cu un nemeș de ungar. Țanșoș cum e Ungurul intreb  pe Rom n așă peste umăr:

— Moi! ungye muna tu suta ela dye porci? — Românul ii răspunse potolit: Aici nu sînt o sută, dle! căci de ar mai fi pe c ți sînt și incă pe jumătate și

incă pe a patra parte și și domnul să fie porc — și abia atunci ar fi o sută.

— C ți porci au fost?

 ntre on. nostri abonați, care ne vor trimite deslegarea vom sorți frumoasa carte »*Povestea unei coroane de oșel*« scrisă pe întelesul tuturor de iubitul nostru George Coșbuc.

POSTA REDACȚIEI.

Dlui T. Strajan în A. I. Legea cerută nu o avem.

Dlui Lazar C. în O sup. Nu ne scrii destul de lămurit. Ne scrii despre comitet, certe, »*Albina*« și de multe altele, — dar' nu ne spui anume, ce s'a int mplat, cine poartă vina și ce ar fi de îndreptat.

N. B. în C. Numele corespondenților nostri nu putem să vi-le împărtășim.

Dlui R. Dobrin. Pentru anunțul trimis vă rugăm să ne trimiteți 80 cr.

Esamene. Rapoartele sosite târziu urmează în numărul viitor.

I. Is. în Șmig. Se publică în nrul viitor la partea economică.

I. R. în V. Pentru bătături (ochi de găină) nu este leac, înzadar am publica întrebarea. Mai bine e să-i tai regulat.

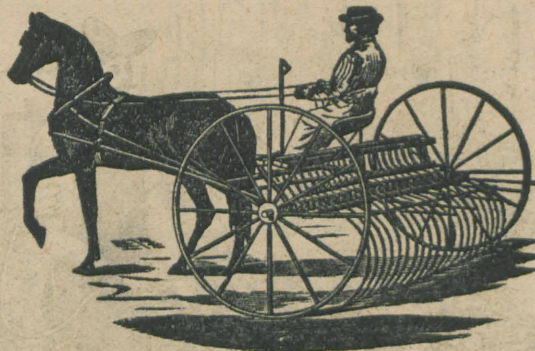
G. K. în Turda. În numărul viitor; acum n'a fost loc.

Dlui Georgiu Bozian în *Ferice*. Pentru abonament e de plată 1 fl. 20 cr. p nă la finea anului. Pentru răchie să scrii societății comerciale »*Concordia*« în Sibiu.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș. Proprietar: Pentru »*Tipografia*« societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Andreiu Rieger

Prima fabrică ardeleană de mașine agricole, turnătorie de fer și prăvălie de ferării, în Sibiu.

Pregătește:

Greble de f n

cu și fără jeț

Lucru solid și ieftin.

[28] 1-3

Af r  de acestea recomandă p. t. economilor escelente

COASE

din cel mai fin oșel turnat, pe lângă garanță pentru fiecare bucată

pentru prețul de cor. 1.50 lungimea de 75 cm., 1.60 lung. 80 cm., 1.70 lung. 85 cm., 1.80 lung. 90 cm.

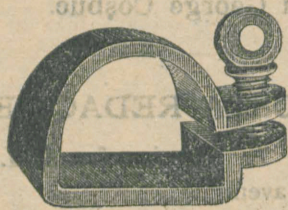
Instrumente de bătut coasa

garnitura cu cor. 1.80 p n  în 2 cor., asemenea calitate garantată.

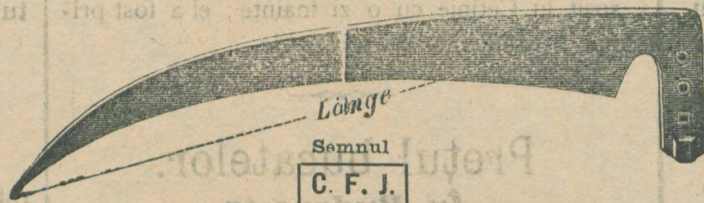
Carol F. Jickeli, prăvălie de ferării „La coasa de aur“

Piața-mică nr. 32 SIBIU Piața-mică nr. 32.

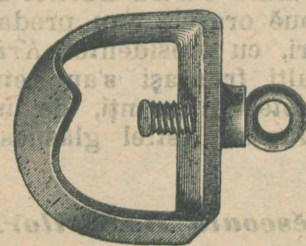
Coase, garanță pentru fiecare bucată.

Belciug de coasă
cor. —.30.

Lungimea: 70 75 80 85 85 cm.
Bucata coroane: 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Belciug de coasă
cor. —.24.

Toate coasele cumpărate dela mine pe garanță, dacă nu corăspund, se primesc înapoi, respective se schimbă prin altele, chiar și când acelea ar fi fost bătute și întrebuințate deja.

Cei cari cumpără deodată 10 bucăți, capătă pe deasupra una gratis. Într'un pachet de 5 chlgr. întră, amăsurat lungimei, 6—8 coase, pentru cari postportul împreună cu marca buletinului de expediție și provisia de rambursă face cor. —.54 în depărtările zonei prime, ear' în depărtările celorlalte zone face cor. —.84.

Toporiști de coase de holde (model inventat de Iul. Teutsch) bucată cor. —.90.

Greble de fer pentru coase de holde (pot fi legate și de toporiștile coaselor ordinare) 1 bucată cor. 1.30.

Scule de bătut coasa.

Garanță pentru fiecare bucată.

Fiecare bucată care se va dovedi prea aspră ori prea moale, se va schimba prin alta.

→ Nicovele de coasă ←

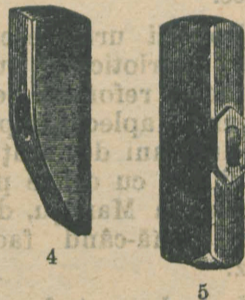
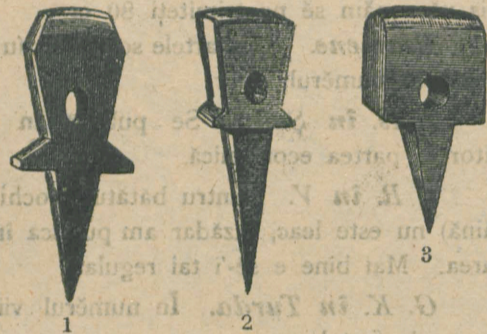
Fig. 1 2 3

bucata cu coroane: 1.04 —.96 —.90

→ Ciocane de coasă ←

fig. 4 à 250 grame, 300 grame, fig. 5 300 grame.

bucata cu: —.90 1.— 1.10

Cute de coase

din piatră fină de Bergamos învrastate cu semnul C.F.I. coroane —.80 și alte sorte obicnuite.

— MAȘINI AGRICOLE. —

REPRESENTANȚA

fabricanților

Clayton

și

Shuttleworth.

DEPOSIT

de

greble, garniture de treerat grape, pluguri, mașine de sămănat și numeroase instrumente în cea mai bună construcție și de cel mai bun sistem.

Stropitoare de plante

pentru stîrpirea floxerei, peronosporei, insectelor stricăcioase plantelor, omidelor, larvelor etc. etc., mai departe pentru grădinărit, albinărit și alte scopuri,

se află în mai multe construcții și sisteme, recunoscute drept cele mai bune.

Părțile constitutive dela stropitoarele de peronosporă, furnisate de mine, le țin totdeauna în deposit, pentru-ca la cas

de a se cere vr'una de acestea, se pot trimite imediat.

Preț-curentul meu special cu privire la stropitoarele de plante

și părțile constitutive la dorință se trimit.

Reparaturi

de tot felul de stropitoare stricate se primesc și se execută de oameni specialiști în cel mai solid mod și pe lângă cele mai ieftine prețuri.

Stropitoare de peronosporă

[27] 3—

sistem „Vermorel“ și altele. 1 stropitoare cu toate cele de lipsă costă dela 20 cor. în sus.

La dorință preț-curentul meu special, de nou publicat, se trimite liber de postport, și anume despre:

- Nr. 150. Aparare de măsurat, nivelat și sig-nare pentru toate scopurile.
" 151. Scule pentru lucru de lemnărit pe seama măsărilor și sculptorilor. (Această listă a apărut în limba germană și cea română).
" 155. Mașini jilău și cuțite de lemnărit.
" 160. Curse pentru prinderea fiarelor mari, pasărilor răpitoare, cloșanilor, sobolilor, șoarecilor, muștelor și altor insecte sup-

- rătoare (Nr. 160 ediție nemțească, nr. 165 românească, nr. 161 ungurească).
Nr. 168. Presse de copiat.
" 169. Grinzi (traverse) vârsate și bătute cu piroane, tinichea (plev) luciu, pilastră de fer topit, goli. (Lista aceasta conține și o îndrumare ușor de înțeles, cum are să se calculeze puterea de suportare a traverselor vârsate).
" 170 și 161 a. Ferării de clădiri. (Nr. 170

- listă principală, nr. 161 a. estras, nr. 164 estras în limba română).
Nr. 175. Cuțite de butnari, dogari și retari.
" 177. Cuțite de răbnușit.
" 178. Chei de șiroafe.
" 179. Aparare de albinărit.
" 181. Stropitoare de plante pentru stîrpirea floxerei, peronosporei, insectelor stricăcioase plantelor, omidelor, larvelor, cum și pentru grădinărit și florărit.

Mai departe pentru mașine agricole, apoi carton de coperiș, place izolătoare, material de ștucătură, cement.